

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/1
URBROJ: 613-01-03-4-22-11
Zagreb, 24. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ministarstvo mora,
prometa i
infrastrukture
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje plana	8
	Financijski izvještaji	9
	Programi financirani u 2021.	21
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2021.	24
	Ciljevi i područja revizije	24
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	24
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2021.	27
	Provedba naloga i preporuka	45

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U okviru ostalih nespomenutih građevinskih objekata evidentirana je izrada raznih studija, izvedbenih projekata, elaborata, geodetskih snimaka, laboratorijskih ispitivanja te analiza i tehničkih rješenja u vezi s radovima na projektima uređenja plovnih putova rijeka Sava, Drava i Dunav kod Vukovara u iznosu od 793.792,00 kn. Vrijednost navedene imovine trebalo je evidentirati u okviru računa Ostala nematerijalna proizvedena imovina.

Zbog evidentiranja imovine u okviru pogrešne skupine računa Računskog plana, ispravak vrijednosti navedene dugotrajne imovine obavljen je primjenom godišnje stope ispravka vrijednosti od 5,0 % (propisana za ostale građevinske objekte), umjesto po stopi od 25,0 % (propisana za ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu). Zbog navedenog, evidentirana odnosno iskazana vrijednost dijela nefinancijske imovine i vlastitih izvora u poslovnim knjigama i Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. nije točno iskazana.

Podaci o vrijednosti pojedinih potraživanja evidentirani u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama nisu usklađeni. Ispravak vrijednosti potraživanja za nenaplaćene kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva, prema podacima iz glavne knjige, iznosi ukupno 21.585.233,00 kn, a prema analitičkim evidencijama iznosi ukupno 21.828.508,00 kn, što čini razliku od 243.275,00 kn.

Potraživanje za koncesijsku naknadu, u iznosu od 114.727.010,00 kn, za razdoblje od ožujka 2020. do konca 2021., prema Ugovoru o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb za koju je odobrena odgoda plaćanja zbog epidemije bolesti COVID-19 nije evidentirano u poslovnim knjigama. U skladu s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj epidemiji COVID-19 koncem 2021. u tijeku su bile konzultacije i priprema dokumentacije potrebne za pokretanje postupka prema Europskoj komisiji za odobrenje odgode plaćanja koncesijskih naknada do 1. srpnja 2023.

U poslovnim knjigama evidentirana je i u Bilanci iskazana vrijednost zemljišta u iznosu od 1.890.261,00 kn. Analitička evidencija nefinancijske imovine ne sadrži potpune podatke o zemljištu i pravnoj osnovi evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva. Navedena analitička evidencija sadrži podatke o navedenom zemljištu evidentirane 2005. (inventarni broj, vrijednost i lokaciju: Lučka kapetanija – Senjsko пристаниšte 3), a ne sadrži druge podatke (o imenu katastarske općine, broju katastarske čestice, obliku, površini, izgrađenosti, načinu uporabe te o nositeljima knjižnih prava i pravnim činjenicama). Ministarstvo nema knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje je navedeno zemljište evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. nije cjelovit odnosno popisom nisu obuhvaćeni zemljište i nefinancijska imovina u pripremi. Vrijednost zemljišta evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. u iznosu od 1.890.261,00 kn, a nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 61.202.000,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (stupio na snagu 27. ožujka 2021.) propisano je donošenje pravilnika kojim se propisuje visina i način ostvarivanja prava na besplatan otočni cestovni prijevoz u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) navedeni pravilnik nije donesen. (točka 1. Nalaza)
- Društvu Hrvatske autoceste d.o.o. su u 2021. doznačene kapitalne pomoći iz sredstava državnog proračuna u iznosu od 458.000.000,00 kn. Kontrola namjenskog korištenja proračunskih sredstava kod navedenog društva u 2021. nije obavljena. Zadnja kontrola obavljena je 2015., o čemu je sastavljeno izvješće u kojem se navodi da kontrolom na licu mjesta nisu utvrđene nepravilnosti. S obzirom na to da se društvu svake godine doznačavaju značajna sredstva iz državnog proračuna (od 2016. do 2020. u ukupnom iznosu od 2.415.035.830,00 kn), kontrolu namjenskog korištenja proračunskih sredstava trebalo bi redovito obavljati u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Značajan dio poslova koje je obavljao pružatelj usluga na temelju zaključenog Ugovora o nabavi usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole EU fondova su poslovi iz djelokruga Ministarstva određeni Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koje su trebali obavljati zaposlenici Ministarstva. (točka 3. Nalaza)

- Društvu Croatia Airlines d.d. dan je zajam u iznosu od 250.000.000,00 kn na temelju ugovora o dioničarskom zajmu iz veljače 2020. Namjena korištenja sredstava je osiguranje nužne financijske stabilnosti društva prije dokapitalizacije od strane privatnog odnosno privatnih ulagača. Zajam je dospijevao na naplatu u siječnju 2022. Na temelju odobrenja Ministarstva financija rok dospijeća otplate zajma produljen je do siječnja 2025. Društvo Croatia Airlines d.d. dostavilo je i Ministarstvu Izvješće o namjenskom trošenju sredstava za iznos od 100.000.000,00 kn, dok Izvješće o namjenskom trošenju sredstava u iznosu od 150.000.000,00 kn nije dostavilo. Prema obrazloženju odgovorne osobe kontrola na licu mjesta u 2021. nije obavljena. (točka 4. Nalaza)

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva propisan je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: unutarnji i međunarodni pomorski, nautički, cestovni, željeznički, kombinirani i zračni promet; žičare te promet na unutarnjim vodama s infrastrukturom tih vidova prometa; planiranje, izradu i provedbu strateških dokumenata i projekata prometne infrastrukture, predlaganje strategije razvoja svih vidova prometa; zaštitu mora od onečišćenja s brodova; morske luke, pomorsko dobro i utvrđivanje granica pomorskog dobra, pomorsko osiguranje i pomorske agencije; luke na unutarnjim plovnim putovima; kopnene robno-transportne centre; zračne luke; prijevozna sredstva, osim onih poslova koji ulaze u djelokrug rada drugih ministarstava i pravnih osoba s javnim ovlastima, elektroničke komunikacije (telekomunikacije i radijske komunikacije) i poštanske usluge; inspekcijske poslove: sigurnosti plovidbe na moru, unutarnjeg i međunarodnog cestovnog prometa i cesta, osim poslova iz djelokruga Ministarstva unutarnjih poslova, sigurnosti željezničkog prometa, sigurnosti žičara, sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama. Nadalje, obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na: gradnju, tehničko unaprjeđenje i prometno-tehnološku modernizaciju vodnih putova na unutarnjim vodama, tehničko održavanje i osposobljavanje vodnih putova i objekata sigurnosti plovidbe onesposobljenih zbog elementarnih nepogoda; elektroničke komunikacije, informacijsko društvo, osim poslova iz tih područja koji su u nadležnosti drugih tijela državne uprave i poštanske usluge, pripremanje nacрта prijedloga zakona i drugih propisa iz područja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, radijske opreme i elektromagnetske kompatibilnosti, predlaganje strategija, strateških planova, studija, smjernica i programa razvoja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj te planova za njihovu provedbu, izradu analiza i izvješća te prijedloga mjera i planova za razvoj i poboljšanje stanja u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, predstavljanje Republike Hrvatske u europskim i međunarodnim organizacijama i institucijama u području elektroničkih komunikacija, informacijskog društva i poštanskih usluga, provedbu međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija iz ovih područja; organiziranje izrade strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa za sve vidove prometa, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga od posebnog značenja za Republiku Hrvatsku i pripremanje prijedloga Vladi Republike Hrvatske za njihovo odobravanje i provedbu; organiziranje odgovarajućih velikih infrastrukturnih investicijskih radova u izgradnji objekata i uređaja prometne infrastrukture, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, osim njihove rekonstrukcije i održavanja, i drugih odgovarajućih krupnih infrastrukturnih radova od značaja za održivi razvitak Republike Hrvatske koji se u cijelosti ili u većoj mjeri financiraju sredstvima državnog proračuna i/ili uz mješovito financiranje; usklađuje aktivnosti drugih subjekata u izgradnji takvih objekata, prati i kontrolira te investicije te obavlja stručne poslove koji se odnose na pokretanje, usklađivanje i nadzor poslova određenih aktima i propisima kojima se uređuje ukupni razvoj prometa, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva. Također, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela EU u područjima iz nadležnosti Ministarstva te obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Godišnji plan rada Ministarstva i izmjene za 2021. donesene su na temelju odredbe članka 24. Uredba o općim pravilima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 70/19). Godišnje izvješće o radu za 2021. godinu sastavljeno je u travnju 2022. te obavljeno na mrežnim stranicama Ministarstva prema odredbi članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

Djelatnost Ministarstvo obavlja na više lokacija, od čega u 12 lučkih kapetanija i 72 ispostave lučkih kapetanija, a u Zagrebu na dvije lokacije (Prisavlje i Krležin Gvozd). Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine 118/18), Agencija za vodne putove postaje dio Ministarstva (Uprava unutarnje plovidbe, Područna jedinica Vukovar). Pod upravnom nadležnošću Ministarstva je 85 pravnih osoba, od kojih je 38 osnivač Republika Hrvatska. Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 60/20), iz svibnja 2020., status proračunskih korisnika državnog proračuna unutar razdjela Ministarstva dobilo je deset državnih lučkih uprava. Status izvanproračunskih korisnika imaju društva Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o. (dalje u tekstu: HC d.o.o., HAC d.o.o. i HŽPP d.o.o.) i HŽ Infrastruktura d.o.o.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (Narodne novine 97/20 i 2/21) za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojeno je 12 ustrojstvenih jedinica: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava pomorstva, Uprava sigurnosti plovidbe, Uprava unutarnje plovidbe, Uprava za željezničku infrastrukturu i promet, Uprava zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte, Uprava za cestovni promet, cestovnu infrastrukturu i inspekciju, Uprava za EU fondove i strateško planiranje, Uprava za proračun i financije, Samostalni sektor za vanjske i europske poslove i odnose s javnošću te Samostalna služba za unutarnju reviziju. Uredbom je predviđeno 1 008 službenika i namještenika.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su, osim prihoda iz državnog proračuna, prihodi za posebne namjene (naknada za sigurnost plovidbe te izobrazbe pomoraca i nautičara), namjenski primici od zaduživanja, pomoći Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, donacije te drugi izvori.

Početakom 2021. Ministarstvo je imalo 803 zaposlenika (778 na neodređeno vrijeme i 25 na određeno vrijeme), a koncem 2021. imalo je 783 zaposlenika (775 na neodređeno vrijeme i osam na određeno vrijeme).

Zakonski predstavnik Ministarstva od 22. siječnja 2016. je ministar Oleg Butković, dipl. ing.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (Obrazac 1b) iz ožujka 2022., ministar je izjavio da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Utvrđene slabosti i nepravilnosti iskazane su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u okviru područja planiranja proračuna/financijskog plana (pitanje 8. iz Upitnika) te područja izvršavanje proračuna/financijskog plana (pitanje 21. i 29. iz Upitnika), a za koje se navodi da će biti otklonjene do konca 2022., sve u skladu s aktivnostima, rokovima i odgovornim osobama danim u Akcijskom planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2022. Nadalje, u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti ministar navodi da su određene slabosti i nepravilnosti utvrđene kroz naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju iz prijašnjih godina, a koje još nisu provedene, kao i na temelju raspoloživih informacija odnosno mišljenja unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2021.

U skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnju reviziju provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva. Unutarnja revizija Ministarstva obavila je u lipnju i listopadu 2021. tri revizije procesa obračuna i isplata plaća i naknada zaposlenicima Hrvatskog registra brodova, Zračne luke Osijek i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM) te u prosincu 2021. dvije revizije procesa naplate vlastitih prihoda u Lučkoj upravi Split i Lučkoj upravi Šibenik.

Unutarnja revizija utvrdila je da je sustav unutarnjih kontrola, za područja poslovanja Ministarstva koja su bila revidirana u 2021., zadovoljavajući uz stanovite nedostatke za što su dane preporuke. Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva prati provedbu danih i prihvaćenih preporuka.

Ministarstvo je u okviru poslovanja utvrdilo ključne poslovne procese za financijsko upravljanje te glavne rizike tih procesa. Rizici su dokumentirani u Registru rizika, koji je ustrojen Odlukom ministra iz travnja 2018. o ustrojavanju registra rizika na razini Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Navedenom Odlukom imenovani su koordinatori za prikupljanje informacija o strateškim i operativnim rizicima, a rukovoditelji ustrojstvenih jedinica zaduženi su da upravljaju operativnim rizicima iz svoje nadležnosti i da o značajnim promjenama u vezi s utvrđenim rizicima izvještavaju nadređene. Odlukom je također određeno da se registar rizika ažurira prema potrebi, najmanje jedanput godišnje. Posljednje ažuriranje registra rizika i izvješće o upravljanju rizicima za 2021. te registar rizika za 2022. ažurirani su i sastavljeni u siječnju 2022.

Ministarstvo je donijelo više uputa koje se odnose na postupanje s ulaznim računima i zahtjevima krajnjih korisnika proračunskih sredstava za prijenos sredstava, postupanje u vezi s naplatom prihoda, nefinancijskom imovinom, obavljanje popisa imovine i obveza, blagajničko poslovanje u Ministarstvu te lučkim kapetanijama i ispostavama lučkih kapetanija, službena putovanja, suradnju između Ministarstva, proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz nadležnosti Ministarstva, zaključivanje ugovora o djelu te druge upute i interne procedure u vezi s poslovanjem Ministarstva.

U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12), Ministarstvo je imenovalo povjerenika za etiku. Također, na temelju odredaba Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti, a na temelju odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama imenovan je službenik za informiranje.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2021. donesenim u prosincu 2020., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 6.944.185.014,00 kn. Nakon izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2021. donesenim u lipnju i studenome 2021. te sedam preraspodjela sredstava, financijski plan Ministarstva povećan je za 292.919.797,00 kn ili 4,2 % te su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci planirani u iznosu od 7.237.104.811,00 kn.

Rashodi i izdaci planirani su za provedbu jedanaest programa, koji se provode kroz 41 aktivnost, 18 kapitalnih te 14 tekućih projekata. Vrijednosno najznačajniji program je Izgradnja i održavanje cestovne infrastrukture u iznosu od 3.028.047.395,00 kn. Nadalje, značajniji su programi: Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova EU u iznosu od 1.866.565.608,00 kn, Razvoj sigurnosti kopnenog prometa u iznosu od 996.435.000,00 kn te Izgradnja i održavanje željezničke infrastrukture u iznosu od 654.999.574,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija sredstva planirana su u okviru programa Izgradnja i održavanje cestovne infrastrukture za provedbu tri aktivnosti u ukupnom iznosu od 2.698.045.375,00 kn ili 37,3 % ukupnih rashoda i izdataka, od čega je za provedbu aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. planirano 2.000.000.000,00 kn ili 27,6 %, Naknada u cijeni goriva za HAC d.o.o. 458.000.000,00 kn ili 6,3 %, a za provedbu aktivnosti Provedba ugovora o koncesiji – Bina-Istra 240.045.375,00 kn ili 3,3 %.

Vrijednosno najznačajniji izvor financiranja planiranih rashoda su opći prihodi i primici državnog proračuna u iznosu od 5.220.947.816,00 kn. Drugi vrijednosno značajni planirani izvori financiranja su pomoći u iznosu od 1.647.226.614,00 kn, sredstva učešća za pomoći u iznosu od 318.104.181,00 kn te prihodi za posebne namjene (naknada za sigurnost plovidbe te naknada od izobrazbe pomoraca i nautičara) u iznosu od 33.523.200,00 kn. U okviru planiranih pomoći, na pomoći iz Europskog fonda za regionalni razvoj odnosi se 1.115.575.923,00 kn, a Kohezijskog fonda 476.059.027,00 kn.

Prema podacima iz Državne riznice, rashodi i izdaci Ministarstva u 2021. izvršeni su u iznosu od 6.684.948.039,00 kn, što je 552.156.772,00 kn ili 7,6 % manje od planiranih.

Vrijednosno najznačajnija sredstva utrošena su za financiranje aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. u iznosu od 2.000.000.000,00 kn. Druga vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za financiranje tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7., Povezanost i mobilnost u iznosu od 1.441.595.130,00 kn te aktivnosti Poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu od 495.000.000,00 kn, Naknada u cijeni goriva za HŽ Infrastrukturu d.o.o. u iznosu od 485.044.574,00 kn, Upravljanje, organizacija i regulacija željezničkog prometa u iznosu od 475.497.000,00 kn te Naknada u cijeni goriva za HAC d.o.o. u iznosu od 458.000.000,00 kn.

Najznačajnije odstupanje odnosi se na rashode za provedbu tekućeg projekta Potpora u provedbi CEF projekata željezničkog sektora, koji su planirani u iznosu od 57.000.000,00 kn, a izvršeni u iznosu od 32.585.867,00 kn ili 42,8 % od plana, na rashode za provedbu kapitalnog projekta CEF 2017. – 2019. – CROCODILE II CROATIA – uvođenje inteligentnih prometnih sustava (ITS) na TNT cestama, koji su planirani u iznosu od 40.718.635,00 kn, a izvršeni u iznosu od 24.418.398,00 kn ili 40,0 % te na rashode za provedbu tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, specifični cilj 2a1 Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije, koji su planirani u iznosu od 18.478.691,00 kn, a izvršeni u iznosu od 7.804.841,00 kn ili 57,8 %.

Do manjeg ostvarenja rashoda u odnosu na planirane za provedbu navedenih tekućih i kapitalnog projekta najvećim dijelom došlo je zbog epidemije uzrokovane virusom COVID-19 koja je usporila dinamiku odvijanja radova, izradu studijske/projektne dokumentacije, rješavanje imovinskopravnih odnosa te dugotrajne postupke javne nabave.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2022. u iznosu od 8.225.167.817,00 kn te za 2023. u iznosu od 8.791.737.984,00 kn.

Na temelju odredaba Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17) te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), Ministarstvo je u prosincu 2020. izradilo Provedbeni program Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje 2021. – 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program). Provedbeni program sadrži popis mjera za provedbu ciljeva koji su propisani u Programu Vlade Republike Hrvatske i Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske 2017. – 2030. Sastavni dio Provedbenog programa je tablični prikaz koji uključuje: opis mjera razrađen u svrhu provedbe ciljeva iz Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske 2017. – 2030., procjenu troška provedbe pojedine mjere, poveznicu s izvorima financiranja, okvir za praćenje provedbe, ključne točke ostvarenja za svaku mjeru, rokove provedbe te pokazatelje rezultata za svaku mjeru s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju nakon propisanog roka, 10. veljače 2022., na temelju suglasnosti Ministarstva financija od 12. siječnja 2022. za produženje roka predaje. Financijski izvještaji objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 6.933.728.042,00 kn, što je 106.646.084,00 kn ili 1,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	972.836.742,00	1.480.098.155,00	152,1
2.	Prihodi od imovine	4.966,00	128,00	2,6
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	25.331.094,00	33.170.715,00	130,9
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	275.738,00	522.468,00	189,5
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	5.816.512.421,00	5.417.303.169,00	93,1
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	12.120.997,00	2.633.407,00	21,7
	Ukupni prihodi i primici	6.827.081.958,00	6.933.728.042,00	101,6

Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu od 5.417.303.169,00 kn u cijelosti su ostvareni iz državnog proračuna i čine 78,1 % ukupnih prihoda i primitaka. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 5.352.851.556,00 kn, izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 51.762.994,00 kn te rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 12.688.619,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 3.913.541.574,00 kn namijenjeni su za financiranje aktivnosti Naknada u cijeni goriva za HC d.o.o. u iznosu od 2.000.000.000,00 kn, Poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu od 495.000.000,00 kn, Naknada u cijeni goriva za HŽ Infrastrukturu d.o.o. u iznosu od 485.044.574,00 kn, Upravljanje, organizacija i regulacija željezničkog prometa u iznosu od 475.497.000,00 kn te Naknada u cijeni goriva za HAC d.o.o. u iznosu od 458.000.000,00 kn.

Prema odredbi članka 91., stavka 2. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19 i 144/21), HC d.o.o. pripada naknada u iznosu od 0,80 kn, a HAC d.o.o. u iznosu od 0,20 kn po litri naplaćene trošarine na energente koje su jedan od izvora financiranja građenja i održavanja javnih cesta. Navedena naknada, prema odredbi članka 91., stavka 3. Zakona o cestama, isplaćuje se na račun HAC d.o.o. i HC d.o.o. najviše do iznosa koji je za te namjene osiguran u državnom proračunu za pojedinu proračunsku godinu (od 1. siječnja 2022.).

Na temelju odredbe članka 18. Zakona o željeznici (Narodne novine 32/19 i 20/21), naknada u iznosu od 0,20 kn po litri naplaćene trošarine na energente uplaćuje se iz državnog proračuna na račun upravitelja infrastrukture, a najviše do iznosa koji je za tu namjenu osiguran u državnom proračunu za pojedinu godinu.

Prihodi iz državnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 51.762.994,00 kn ostvareni su za dani zajam koncesionaru Autoceste Zagreb – Macelj na temelju ugovora o koncesiji zaključenog između Republike Hrvatske i koncesionara, kojim je ugovorena garancija za pad prometa (TSCA).

Vrijednosno značajniji prihodi za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su za financiranje rashoda za ulaganja u računalne programe u iznosu od 4.909.439,00 kn, nabavu prijevoznih sredstava u iznosu od 2.261.920,00 kn te opreme i namještaja u iznosu od 1.634.345,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna čine 21,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Ostvareni su u iznosu od 1.480.098.155,00 kn, što je 507.261.413,00 kn ili 52,1 % više u odnosu na prethodnu godinu (zbog promjene načina evidentiranja primljenih predujmova u prijašnjim godinama i danih predujmova za EU projekte te znatno sporije provedbe projekata financiranih iz EU fondova tijekom 2020.).

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su od tekućih i kapitalnih pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 1.475.601.261,00 kn, tekućih i kapitalnih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 4.387.853,00 kn te kapitalnih pomoći od inozemne vlade (US Army za obnovu zgrade Lučke kapetanije Rijeka – radovi završeni u siječnju 2021.) u iznosu od 109.041,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi od pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 1.455.452.551,00 kn ostvareni su za provedbu tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost. Navedeni tekući projekt uključuje 26 potprojekata u vrijednosti od 1.408.142.457,00 kn, od kojih je vrijednosno najznačajniji Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom u vrijednosti od 754.033.053,00 kn.

Prihodi od tekućih i kapitalnih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna ostvareni su u iznosu od 4.387.853,00 kn. Odnose se na prenesena sredstva Ministarstva unutarnjih poslova na temelju Sporazuma o financiranju odobrenih projekata i nabavu opreme temeljem Plana potreba Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa RH za 2021. Sredstva su tijekom 2021. utrošena u iznosu od 38.086,00 kn za održavanje sustava SOTAH (sustav za središnju obradu tahografskih podataka). Za preostala neutrošena sredstva u iznosu od 4.349.767,00 kn provedeni su otvoreni postupci javne nabave za prijevozna sredstva koncem 2021. te zaključeni ugovori u ožujku 2022.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 33.170.715,00 kn odnose se na namjenske prihode ostvarene od naknada za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja u iznosu od 19.587.704,00 kn te namjenske prihode od naknada za ispite, odnosno svjedodžbe pomoraca u iznosu od 13.583.011,00 kn. U odnosu na 2020. veći su za 7.839.621,00 kn ili 30,9 % jer je zbog epidemije bolesti COVID-19 tijekom 2020. obavljen manji broj ispita za pomorce i izdan znatno manji broj vinjeta. Naknadu za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja, prema odredbi članka 51. Pomorskog zakonika (Narodne novine 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19), obvezni su plaćati vlasnici brodica. Navedene naknade prihod su državnog proračuna, od čega je 50,0 % namjenski prihod Ministarstva koji se koristi za razvoj i održavanje materijalnih sredstava za traganje i spašavanje na moru i sustava za nadzor i upravljanje pomorskim prometom, za razvoj i održavanje materijalnih sredstava za predviđanje, sprječavanje, ograničavanje, spremnost za reagiranje i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora s pomorskih objekata te za troškove naplate navedene naknade. Naknadu za ispite odnosno svjedodžbe pomoraca plaćaju pomorska učilišta, odnosno osobe koje polažu ispite i prihod je državnog proračuna od kojeg se 50,0 % iznosa koristi namjenski za pokriće troškova održavanja praktičnog dijela ispita i troškova naknade za članove ispitnih povjerenstava. Ostvareni prihodi od navedenih naknada u iznosu od 33.170.715,00 kn utrošeni su u iznosu od 25.546.052,00 kn (planirano 33.523.200,00 kn), iz prijašnjeg razdoblja su prenesena neutrošena sredstva u iznosu od 34.786.107,00 kn te raspoloživa sredstva u narednom razdoblju iznose 42.410.770,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 2.633.407,00 kn, što je 9.487.590,00 kn ili 78,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlog smanjenja su u 2020. značajnije povučena sredstva zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj za financiranje provedbe kapitalnog projekta Modernizacija i restrukturiranje cestovnog sektora. Cilj projekta je poboljšanje institucionalne učinkovitosti, povećanje operativne djelotvornosti i poboljšanje kapaciteta otplate duga društava u cestovnom sektoru Republike Hrvatske. Projekt je završen do konca 2021.

Ugovor o zajmu zaključen je u svibnju 2017. u iznosu od 22.000.000,00 EUR, s rokom otplate od deset godina, uz četiri godine počeka. Prvi obrok glavnice dospio je na podmirenje 15. svibnja 2021., a posljednji dospijeva 15. studenoga 2026. Zajam je ugovoren uz promjenjivu kamatnu stopu (6,0 % mjesečni EURIBOR uvećano za fiksnu kamatnu maržu). Prema mjesečnom izvještaju (sažetku) isplate Svjetske banke na 31. prosinca 2021. ukupno je isplaćeno 16.272.512,00 EUR te neisplaćena, odnosno raspoloživa sredstva iznose 5.727.488,00 EUR. Za provedbu navedenog projekta iskorišteno je 16.094.438,00 EUR ili 73,2 % odobrenih sredstava, od čega je u 2021. iskorišteno 764.979,00 EUR. Sredstva zajma u 2021. utrošena su za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 5.745.150,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 522.468,00 kn odnose se na prihode od pruženih usluga (davanje u zakup dijela poslovnog prostora) u iznosu od 280.206,00 kn te na kapitalne donacije u iznosu od 242.262,00 kn ostvarene od Udruge Pelješki most za izgradnju izložbene prostorije na Pelješkom mostu. Navedena sredstva donacije do konca 2021. nisu utrošena.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 6.917.944.302,00 kn, što je 138.268.662,00 kn ili 2,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

Redni broj	Rashodi i izdaci	u kn		
		Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	123.325.067,00	124.487.761,00	100,9
2.	Materijalni rashodi	141.937.697,00	121.368.789,00	85,5
3.	Financijski rashodi	1.067.685,00	209.920,00	19,7
4.	Subvencije	807.050.795,00	593.332.612,00	73,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	4.936.675.520,00	5.653.900.116,00	114,5
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	35.501.238,00	39.224.020,00	110,5
7.	Ostali rashodi	560.747.221,00	307.665.819,00	54,9
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	23.370.417,00	25.992.271,00	111,2
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	150.000.000,00	51.762.994,00	34,5
Ukupni rashodi i izdaci		6.779.675.640,00	6.917.944.302,00	102,0
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		6.827.081.958,00	6.933.728.042,00	101,6
Višak prihoda i primitaka		47.406.318,00	15.783.740,00	33,3

Vrijednosno najznačajnije su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 5.653.900.116,00 kn, koje čine 81,7 % ukupnih rashoda i izdataka. Ostali vrijednosno značajniji rashodi u iznosu od 900.998.431,00 kn odnose se na subvencije u iznosu od 593.332.612,00 kn i ostale rashode u iznosu od 307.665.819,00 kn i čine 13,0 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 124.487.761,00 kn. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 103.744.957,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 17.068.033,00 kn te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darove za djecu, naknada za godišnji odmor, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj) u iznosu od 3.674.771,00 kn. Rashodi za brutoplaće odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 99.567.338,00 kn, prekovremeni rad u iznosu od 2.447.739,00 kn i rashode za plaće za posebne uvjete rada u iznosu od 1.729.880,00 kn.

Materijalni rashodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 121.368.789,00 kn, što je 20.568.908,00 kn ili 14,5 % manje u odnosu na 2020. Vrijednosno značajnije smanjeni su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 9.939.039,00 kn ili 25,9 %, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 7.300.549,00 kn ili 22,8 % (radovi na sanaciji ovojnice poslovnog objekta na lokaciji Prisavlje završeni u 2020.), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 3.379.031,00 kn ili 30,2 % te rashodi za službenu, radnu i zaštitnu odjeću i obuču u iznosu od 1.034.967,00 kn ili 75,8 %. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećane su naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstva i slično u iznosu od 2.709.507,00 kn ili 35,2 %. Navedeno povećanje odnosi se na rashode za naknade članovima ispitnog povjerenstva za održavanje ispita za pomorce jer je u 2021. održan veći broj ispita u odnosu na 2020. zbog epidemije bolesti COVID-19.

Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 89.517.681,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja (naknade članovima povjerenstava, međunarodne članarine i ostali rashodi) u iznosu od 15.185.307,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 10.451.214,00 kn te naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknade za prijevoz na posao i s posla, stručno usavršavanje zaposlenika i ostale naknade troškova zaposlenima) u iznosu od 6.160.772,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 593.332.612,00 kn. Odnose se na subvencije dane trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu od 344.972.157,00 kn, trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 242.312.579,00 kn te na subvencije dane trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava u iznosu od 6.047.876,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za subvencije ostvareni su manje za 213.718.183,00 kn ili 26,5 %. Smanjenje se najvećim dijelom u iznosu od 123.333.663,00 kn odnosi na promjenu načina evidentiranja sredstava isplaćenih društvu HŽPP d.o.o. za poticanje željezničkog putničkog prijevoza. Naime, u prethodnom razdoblju navedena sredstva su društvu HŽPP d.o.o. isplaćena u navedenom iznosu i evidentirana na računu rashoda za subvencije. S obzirom na to da je društvo HŽPP d.o.o. upisano u Registar izvanproračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske, isplaćena sredstva za poticanje željezničkog putničkog prijevoza evidentirana su u 2021. na računu Tekuće pomoći unutar općeg proračuna. Nadalje, u okviru aktivnosti Provedba aktivnosti vezanih uz COVID-19 subvencije su u 2020. isplaćene društvu Croatia Airlines d.d. u iznosu od 88.945.913,00 kn, a u 2021. subvencije su isplaćene drugim trgovačkim društvima i obrtnicima u iznosu od 19.126.245,00 kn, što je manje za 69.819.668,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije u iznosu od 479.742.111,00 kn ostvareni su za provedbu ugovora o koncesiji Autocesta Bina-Istra (održavanje Jadranske autoceste, dionice Dragonja – Pula i Kanfanar – Pazin – Matulji) u iznosu od 240.045.114,00 kn, za subvencije dane poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje univerzalnih poštanskih usluga u iznosu od 95.056.342,00 kn, očuvanje prometne povezanosti regija u iznosu od 85.726.925,00 kn (domaći linijski zračni promet, prijevoznik društvo Croatia Airlines d.d.) te za provedbu ugovora o koncesiji Autocesta Zagreb – Macelj (za financiranje, građenje i upravljanje autocestom Zagreb – Macelj) u iznosu od 58.913.730,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 5.653.900.116,00 kn, što je 717.224.596,00 kn ili 14,5 % više u odnosu na 2020. Vrijednosno najznačajnije povećane su kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 520.691.245,00 kn ili 67,8 %, od čega se najznačajnije povećanje odnosi na potprojekt Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom u okviru tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 478.000.000,00 kn, jer su radovi na Pelješkom mostu povećani u 2021.

Vrijednosno značajnije pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna odnose se na sredstva doznačena društvima HC d.o.o. i HAC d.o.o. na temelju Zakona o cestama – naknada u cijeni goriva u ukupnom iznosu od 2.458.000.000,00 kn. Od navedenog iznosa društvu HC d.o.o. doznačena su sredstva u iznosu od 2.000.000.000,00 kn, a društvu HAC d.o.o. u iznosu od 458.000.000,00 kn. Nadalje, značajnije pomoći odnose se na sredstva doznačena društvima HŽ Infrastruktura d.o.o. i HŽPP d.o.o. na temelju Zakona o željeznici (Narodne novine 32/19 i 20/21) u ukupnom iznosu od 1.455.541.574,00 kn, od čega su društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 960.541.574,00 kn, a društvu HŽPP d.o.o. u iznosu od 495.000.000,00 kn te na pomoći ostvarene u okviru provedbe tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 1.261.259.801,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 39.224.020,00 kn. U okviru navedenih rashoda, vrijednosno najznačajniji u iznosu od 24.673.813,00 kn odnose se na godišnju naknadu za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide ostvarene na temelju odredbe članka 88. Zakona o cestama, Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine (Narodne novine 136/11) te Pravilnika o ostvarivanju prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine za uporabu autocesta i objekata s naplatom (Narodne novine 92/16). Nadalje, značajniji navedeni rashodi u iznosu od 11.655.282,00 kn odnose se na sufinanciranje cijene otočnog javnog cestovnog prijevoza na temelju odredbe članka 24., stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine 30/21).

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 307.665.819,00 kn, što je 253.081.402,00 kn ili 45,1 % manje u odnosu na 2020. Vrijednosno značajnije smanjene su tekuće donacije u iznosu od 252.097.328,00 kn ili 98,4 % zbog upisa u Registar proračunskih korisnika državnog proračuna deset lučkih uprava od 1. siječnja 2021. Najznačajniji dio isplaćenih tekućih donacija u 2020. odnosio se na lučke uprave.

Vrijednosno značajniji ostali rashodi u iznosu od 270.347.954,00 kn odnose se na rashode za provedbu tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost u iznosu od 188.977.483,00 kn te na aktivnost Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija objekata podgradnje u lukama otvorenim za javni promet od županijskog i lokalnog značaja te modernizacija, obnova i izgradnja ribarske infrastrukture u iznosu od 81.370.471,00 kn.

U okviru tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za financiranje potprojekta Sanacija i produženje postojećeg pristana luke Unije – II. faza u iznosu od 32.912.170,00 kn, Izgradnja pomorsko-putničkog terminala Vela Luka u iznosu od 29.982.716,00 kn, Rekonstrukcija luke za javni promet u naselju Donje Čelo, otok Koločep u iznosu od 23.833.574,00 kn, Rekonstrukcija i dogradnja trajektnog pristaništa Žigljen u iznosu od 20.852.676,00 kn te za potprojekt Nabava autobusa za Libertas-Dubrovnik u iznosu od 17.744.694,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 25.992.271,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 20.608.452,00 kn odnose se na rashode za nabavu građevinskih objekata u iznosu od 7.452.991,00 kn (od čega se 6.674.849,00 kn odnosi na nabavu javnih radova uređenja vodnog puta na rijeci Dunav kod Sotina-izgradnja objekata sigurnosti plovidbe), ulaganja u računalne programe u iznosu od 6.532.623,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 4.205.020,00 kn (od čega se na nabavu dva plovila za obilježavanje i praćenje stanja na rijekama u okviru projekta Razvoj sustava obilježavanja vodnih putova Republike Hrvatske odnosi 2.286.000,00 kn) te na nabavu licenci u iznosu od 2.417.818,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni u iznosu od 51.762.994,00 kn odnose se na sredstva zajma isplaćena društvu Autocesta Zagreb – Macelj (koncesionaru) na temelju obveze Ministarstva (davatelja koncesije) da koncesionaru nadoknadi razliku između predviđenih i stvarno ostvarenih prihoda i rashoda za određeno razdoblje, plaćanjem TSCA doprinosa za izjednačavanje manjka zbog pada prometa na navedenom koncesijskom području. Navedeni iznos (protuvrijednost od 6.840.623,00 EUR) uplaćen je koncesionaru u siječnju 2021. na temelju Posebnog izvješća koncesionara iz kolovoza 2020. koje se Ministarstvu dostavlja jednom godišnje, Ugovora o doprinosu za pad prometa u odnosu na projektiranje, građenje, financiranje i upravljanje naplatnom autocestom Zagreb – Macelj u Hrvatskoj zaključenog u rujnu 2003. (i dopunama iz 2004., 2006. i 2008.), Ugovora o koncesiji zaključenog u srpnju 2003. i četiri izmjene Ugovora (studenj 2003., srpanj 2004., lipanj 2008. i svibanj 2011.) između Republike Hrvatske i društva Autoceste Zagreb – Macelj te na temelju Odluke o dodjeli proračunskih sredstava društvu Autocesta Zagreb – Macelj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 98.237.006,00 kn ili 65,5 %.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2020. ostvareni u iznosu od 150.000.000,00 kn odnose se na drugi obrok zajma odnosno sredstva isplaćena društvu Croatia Airlines d.d. u siječnju 2020. na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2019. i dopune navedene Odluke iz siječnja 2020. o stvaranju prethodno potrebnih uvjeta osiguranja postupka dokapitalizacije društva Croatia Airlines d.d. Utvrđeno je da prethodno potrebni uvjeti uključuju uplatu predujma u korist društva Croatia Airlines d.d. u iznosu od 250.000.000,00 kn za osiguranje nužne stabilizacije poslovanja prije provedbe procesa povećanja kapitala navedenog društva od strane Republike Hrvatske i drugih zainteresiranih investitora. Uplata predujma (prvi obrok) u iznosu od 100.000.000,00 kn isplaćen je na temelju Rješenja Vlade Republike Hrvatske o odobrenju isplate sredstava na teret proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019., a drugi obrok u iznosu od 150.000.000,00 kn isplaćen je društvu Croatia Airlines d.d. iz razdjela Ministarstva. Društvo Croatia Airlines d.d. je u rujnu 2021. zatražilo od Ministarstva odgodu plaćanja zajma do siječnja 2025. Prema podacima iz poslovnih knjiga sredstva u iznosu od 250.000.000,00 kn evidentirana su koncem 2021. na računu potraživanja za dane zajmove. Potraživanja za kamate na dani zajam evidentirana su u iznosu od 10.419.470,00 kn.

Višak prihoda i primitaka za 2021. iskazan je u iznosu od 15.783.740,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prošlog razdoblja (nakon korekcije u 2021.) iznosio je 34.620.395,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 50.404.135,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.377.061.120,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	325.410.234,00	321.634.152,00	98,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	2.126.623,00	1.890.261,00	88,9
1.2.	Građevinski objekti	179.792.625,00	179.309.152,00	99,7
1.3.	Postrojenja i oprema	16.817.444,00	14.583.520,00	86,7
1.4.	Prijevozna sredstva	23.129.230,00	19.572.514,00	84,6
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	54.248.949,00	61.202.000,00	112,8
1.6.	Druga nefinancijska imovina	49.295.363,00	45.076.705,00	91,4
2.	Financijska imovina	1.271.838.820,00	1.055.426.968,00	83,0
2.1.	Novčana sredstva	13.000,00	0,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	497.528.331,00	160.234.646,00	32,2
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	570.862.088,00	621.444.548,00	108,9
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	192.403.694,00	261.515.373,00	135,9
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	11.031.707,00	12.232.401,00	110,9
	Ukupno imovina	1.597.249.054,00	1.377.061.120,00	86,2
3.	Obveze	516.192.149,00	178.394.726,00	34,6
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	515.605.843,00	175.444.857,00	34,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	586.306,00	2.949.869,00	503,1
4.	Vlastiti izvori	1.081.056.905,00	1.198.666.394,00	110,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.597.249.054,00	1.377.061.120,00	86,2
	Izvanbilančni zapisi	6.617.820.605,00	8.163.431.014,00	123,4

Vrijednost ukupne imovine koncem 2021. smanjena je za 220.187.934,00 kn ili 13,8 % u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na vrijednost financijske imovine (smanjena su ostala potraživanja za 337.301.186,00 kn ili 67,8 % te povećana potraživanja za prihode poslovanja za 69.111.679,00 kn ili 35,9 %).

Vrijednost zemljišta koncem 2021. smanjena je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 236.362,00 kn ili 11,1 % radi usklađenja podataka iskazanih u poslovnim knjigama Ministarstva s podacima iskazanim u Središnjem registru državne imovine, čije vođenje je na temelju odredaba Zakona o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18) u nadležnosti Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva. U navedenom Registru zemljište je iskazano u okviru vrijednosti poslovnih objekata te je Ministarstvo početkom 2021. obavilo usklađenje navedenih podataka s podacima iskazanim u poslovnim knjigama (vrijednost zemljišta evidentirana je u okviru vrijednosti pripadajućih poslovnih objekata na lokacijama lučkih kapetanija Slavonski Brod, Dubrovnik, Šibenik i Osijek).

Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na 68 poslovnih objekata u iznosu od 133.420.594,00 kn (od kojih se dva nalaze u Zagrebu, Prisavlje 14 i Krležin Gvozd 1a u vrijednosti od 77.078.174,00 kn, a 66 poslovnih objekata u vrijednosti od 56.342.420,00 kn koriste lučke kapetanije i lučke ispostave), sedam stanova (Pula, Karlovac, Bjelovar, Komiža, Stari Grad, Trogir i Tisno) u iznosu od 1.691.013,00 kn te na ostale građevinske objekte (kanali, luke, obalne utvrde i drugo) u iznosu od 44.197.545,00 kn.

Vrijednost postrojenja i opreme iskazana koncem 2021. manja je za 2.233.924,00 kn ili 13,3 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, zbog obračuna ispravka vrijednosti i rashodovanja opreme.

Vrijednost prijevoznih sredstava iskazana u iznosu od 19.572.514,00 kn odnosi se na prijevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu u iznosu od 14.435.486,00 kn te na prijevozna sredstva u cestovnom prometu u iznosu od 5.137.028,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost prijevoznih sredstava manja je za 3.556.716,00 kn ili 15,4 % zbog obračuna ispravka vrijednosti i prodaje 13 rashodovanih osobnih automobila te dvije brodice.

Vrijednosno značajnija dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na ostale građevinske objekte u pripremi u iznosu od 32.449.350,00 kn (na izgradnju zimovnika u Opatovcu – služit će pristajanju i boravku brodova u vrijeme kad nije moguća plovidba Dunavom, u iznosu od 20.585.512,00 kn i javne radove na uređenju vodnog puta na rijeci Dunav kod Sotina u iznosu od 6.863.838,00 kn), ostalu nematerijalnu imovinu u pripremi u iznosu od 27.607.508,00 kn (studije, projektna dokumentacija i druga dokumentacija vezana za izgradnju višenamjenskog kanala Dunav – Sava – VKDS) te na prijevozna sredstva u pripremi u iznosu od 2.286.000,00 kn (nabava dva plovila za obilježavanje i praćenje stanja na rijekama). Ugovoreni rok završetka navedenih građevinskih radova i nabave plovila je srpanj 2023. odnosno konac 2023., a navedene ostale nematerijalne imovine u pripremi je od konca 2022. do konca 2025. Prema obrazloženju odgovorne osobe, projekt izgradnje višenamjenskog kanala Dunav – Sava još nije započeo. Ministarstvo je navedeni projekt preuzelo 2006. od društva Vodoprivreda (prema Studiji izvodljivosti završetak izgradnje trebao bi biti 2035.). Građevinski radovi i nabava plovila obavljaju se u skladu s ugovorenim rokovima i ugovorenim vrijednostima. U odnosu na prethodno razdoblje vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi je veća za 6.953.051,00 kn ili 12,8 %. Vrijednosno značajnije povećanje u iznosu od 6.674.849,00 kn odnosi se na javne radove na uređenju vodnog puta na rijeci Dunav kod Sotina, čiji je rok završetka ugovoren do konca 2023.

Ukupna potraživanja koncem 2021. iskazana su u iznosu od 1.043.194.567,00 kn. U odnosu na početak godine, kada su iznosila 1.260.794.113,00 kn, manja su za 217.599.546,00 kn ili 17,3 %. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 621.444.548,00 kn te na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 261.515.373,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja iskazan je u iznosu od 30.472.461,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove u iznosu od 621.444.548,00 kn odnose se na potraživanja Republike Hrvatske (davatelja koncesije) od društva Autoceste Zagreb – Macelj d.o.o. (koncesionar) u iznosu od 371.444.548,00 kn za dva zajma dana koncesionaru prijašnjih godina te na potraživanja za dan zajam društvu Croatia Airlines d.d. u iznosu od 250.000.000,00 kn.

Prvi zajam (*shareholder loan*) u iznosu od 9.246.300,00 EUR (protuvrijednost od 69.506.046,00 kn) odobren je na temelju ugovora koji su 2003. zaključili Republika Hrvatska i koncesionar. Ugovoreno je da se zajam vraća iz viška novca dostupnog za raspodjelu, nakon što svi zajmovi i doprinosi zajmoprimca budu otplaćeni. Drugi zajam, odnosno garancija za pad prometa (TSCA doprinos) odobren je na temelju ugovora o doprinosu za pad prometa u odnosu na projektiranje, građenje, financiranje i upravljanje naplatnom autocestom Zagreb – Macelj u Republici Hrvatskoj koji su zaključili Republika Hrvatska i koncesionar u 2003. te izmjena ugovora iz 2003., 2004., 2008. i 2011., čije je stanje koncem 2021. iznosilo 301.938.502,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 215.740.875,00 kn odnose se na potraživanja za kamate za *shareholder loan* vezane za zajam dan društvu Autocesta Zagreb – Macelj d.o.o. (koncesionar) u iznosu od 58.307.850,00 kn, na kamate za zajam, odnosno doprinos za pad prometa TSCA u iznosu od 73.681.172,00 kn, potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva u iznosu od 40.206.701,00 kn (od čega se na potraživanja za prometne prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom cestovnog prometa odnosi 36.128.801,00 kn, a na potraživanja za pomorske i plovidbene prekršaje 4.077.900,00 kn), potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija i tijela EU (rashodi financirani iz izvora 559) u iznosu od 28.703.270,00 kn te potraživanja prema ugovorima o koncesijskoj naknadi na pomorskom dobru u iznosu od 14.841.882,00 kn.

Potraživanja prema ugovorima o koncesijskoj naknadi na pomorskom dobru iskazana su u iznosu od 14.841.882,00 kn, od čega se na potraživanja prema aktivnim ugovorima o koncesiji odnosi 11.557.690,00 kn, a na potraživanja prema ugovorima o koncesiji za koncesionare, društva u stečaju 3.284.192,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja prema ugovorima o koncesiji u poslovnim knjigama za 2021. evidentiran je u ukupnom iznosu od 3.284.192,00 kn prema odredbi članka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18). Preplata prema koncesijskim ugovorima, prema pomoćnim evidencijama i izvanbilančnim zapisima evidentirana je u ukupnom iznosu od 1.112.037,00 kn.

Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja iskazan u iznosu od 30.472.461,00 kn odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za dane koncesije (prema ugovorima o koncesiji) u iznosu od 3.284.192,00 kn, za kazne za prekršaje u prometu u iznosu od 21.585.233,00 kn te po izdanim računima za brodice i jahte (naknada za sigurnost plovidbe) u iznosu od 5.603.036,00 kn. Ispravci vrijednosti potraživanja provedeni su u poslovnim knjigama na temelju dokumentacije dobivene iz nadležnih uprava.

Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2021. u iznosu od 1.043.194.567,00 kn, dospjela potraživanja iznose 166.418.373,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja prema koncesijskom ugovoru Bina-Istra u iznosu od 137.272.148,00 kn, koncesijskim ugovorima na pomorskom dobru u iznosu od 14.841.882,00 kn, potraživanja za kazne za prekršaje u prometu u iznosu od 12.921.352,00 kn te na potraživanja za naknade za sigurnost plovidbe u iznosu od 8.989.388,00 kn. Do konca veljače 2022., od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2021., naplaćeno je 8.554.110,00 kn, od čega se na naplaćena dospjela potraživanja odnosi 8.503.136,00 kn, a na naplaćena nedospjela potraživanja 50.974,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu od 12.232.401,00 kn odnose se na kontinuirane rashode budućih razdoblja u iznosu od 10.140.907,00 kn (rashodi za plaće 9.903.863,00 kn i naknade članovima povjerenstva 237.044,00 kn) te na plaćene članarine i premije osiguranja vozila za 2022., sredstva za isplatu plaća te najamnine i ostale troškove za tri zaposlenika Ministarstva u Misiji RH pri EU u Bruxellesu u ukupnom iznosu od 2.091.494,00 kn.

Ukupne obveze na koncu 2021. iznose 178.394.726,00 kn, što je 337.797.423,00 kn ili 65,4 % manje od iskazanih obveza početkom godine, kada su iznosile 516.192.149,00 kn. Vrijednosno značajnije smanjene su ostale tekuće obveze, što je rezultat izmjene načina evidentiranja obveza za primljene EU predujmove te potraživanja/obveza za povrat u državni proračun za dane predujmove za EU projekte prema odredbama Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 108/20) koji je u primjeni od 1. siječnja 2021.

Od ukupnih obveza, vrijednosno značajnije su obveze prema državnom proračunu u iznosu od 157.025.663,00 kn. Odnose se na zadržana sredstva koncesionara Bina-Istra prema koncesijskom ugovoru za realizaciju faze 2B2 i 2B1 Istarskog ipsilona u iznosu od 137.272.148,00 kn, isplaćen predujam u iznosu od 14.694.737,00 kn za provedbu projekata na unutarnjim vodama koji nije završen te na obvezu za povrat u državni proračun Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o. Zagreb zbog nepravilnosti u provedbi projekta 1. faza modernizacije tramvajske infrastrukture u iznosu od 5.058.778,00 kn.

Obveze za zaposlene u iznosu od 10.281.617,00 kn odnose se na plaću i doprinose za prosinac 2021. koja je isplaćena u siječnju 2022.

Od ukupno iskazanih obveza koncem 2021., dospjele su obveze u iznosu od 203.682,00 kn, a nedospjele u iznosu od 178.191.044,00 kn. Sve dospjele obveze podmirene su u siječnju 2022.

Prema podacima iz konsolidiranih financijskih izvještaja razdjela Ministarstva za 2021. kojima je obuhvaćeno 17 proračunskih korisnika (od čega su deset lučkih uprava od 1. siječnja 2021. proračunski korisnici) i Ministarstvo (obrazac Izvještaj o obvezama), obveze na koncu izvještajnog razdoblja iskazane su u iznosu od 2.034.827.863,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 990.203,00 kn, a na nedospjele 2.033.837.660,00 kn. Od ukupnih, vrijednosno značajnije obveze u iznosu od 1.520.753.496,00 kn odnose se na obveze Lučke uprave Rijeka u ukupnom iznosu od 668.977.725,00 kn, Lučke uprave Zadar u iznosu od 498.562.099,00 kn te Lučke uprave Ploče u iznosu od 353.213.672,00 kn.

Vlastiti izvori na koncu 2021. iskazani su u iznosu od 1.198.666.394,00 kn, što je 117.609.489,00 kn ili 10,9 % više u odnosu na početak godine, kada su iznosili 1.081.056.905,00 kn. Odnose se na vlastite izvore u iznosu od 942.873.215,00 kn, višak prihoda poslovanja u iznosu od 77.613.177,00 kn, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 1.466.893,00 kn te na obračunane prihode poslovanja u iznosu od 205.389.045,00 kn (umanjeno za manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 28.675.936,00 kn).

Izvanbilančni zapisi su koncem 2021. iskazani u iznosu od 8.163.431.014,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 7.515.959.430,00 kn odnose se na višegodišnje ugovorne obveze u iznosu od 3.256.662.564,00 kn, potencijalne obveze za sudske sporove u tijeku u iznosu od 2.903.969.097,00 kn, obveze za primljene instrumente osiguranja plaćanja (jamstva, zadužnice i bankarske garancije za osiguranje provedbe ugovora zaključenih za nabavu roba, radova i usluga, ugovore o koncesiji i provedbu programa dodjele državnih potpora trgovačkim društvima i obrtnicima u epidemiji bolesti COVID-19) u iznosu od 810.623.454,00 kn te na obveze prema društvima HC d.o.o. i HAC d.o.o. za naknadu u cijeni goriva u ukupnom iznosu od 544.704.315,00 kn.

Vrijednosno značajnija višegodišnja ugovorna obveza odnosi se na Odluku Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2018. o davanju suglasnosti Ministarstvu za preuzimanje obveza na teret sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2019. do 2028. za zaključenje ugovora s društvom HŽPP d.o.o. o obavljanju prijevoza putnika u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj u iznosu od 4.620.000.000,00 kn (na koncu 2021. preostale obveze iznose 3.214.900.000,00 kn).

Vrijednosno značajniji iznos potencijalnih obveza za sudske sporove u tijeku u iznosu od 1.617.842.663,00 kn odnosi se na spor koji je radi isplate navedenog iznosa pokrenuo vlasnik obrta pred Trgovačkim sudom u Zadru. Prema obrazloženju odgovorne osobe, vrijednost predmeta spora odnosi se na vrijednost koncesije koju je obračunao davatelj koncesije. Radi se o koncesiji na pomorskom dobru u svrhu izgradnje i gospodarskog korištenja luke posebne namjene. Nadalje, u obrazloženju se navodi da tužitelj smatra da mu treba dodijeliti predmetnu koncesiju, unatoč tome što se i tada, kao i sada, koncesionar bira(o) na temelju provedenog javnog prikupljanja ponuda, a ne izravnom pogodbom. Tužba je podnesena u svibnju 2020., a postupak je prekinut zbog brisanja obrta iz obrtnog registra u lipnju 2020., po službenoj dužnosti. Tužitelj je, nakon zaprimanja navedenog rješenja, izmijenio tužbeni zahtjev te predložio nastavak postupka. Nadležni sud do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) nije donio rješenje o nastavku postupka niti zakazao ročište prema prijedlogu tužitelja.

U odnosu na prethodno razdoblje izvanbilančni zapisi su veći za 1.545.610.409,00 kn ili 23,4 %. Vrijednosno značajnije povećanje u iznosu od 1.434.806.467,00 kn odnosi se na potencijalne obveze po sudskim sporovima u tijeku u iznosu od 1.210.578.573,00 kn, obveze za primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 124.245.292,00 kn te na jamstva dana trgovačkim društvima i obrtnicima u 2021. u iznosu od 99.982.602,00 kn (za provedbu tekućeg projekta Program dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-19).

Programi financirani u 2021.

Programi financirani u 2021. – Fond solidarnosti EU

Sredstva pomoći državama članicama za otklanjanje šteta u slučajevima prirodnih katastrofa velikih razmjera (potresi, poplave, požari) i društvenih nepogoda EU dodjeljuje iz Fonda solidarnosti. Na temelju zahtjeva iz ožujka 2021., Europska komisija je odobrila dodjelu bespovratnih sredstava iz Fonda solidarnosti EU u iznosu od 319.192.359,00 EUR (2.396.245.598,00 kn) za saniranje posljedica serije potresa u prosincu 2020. koji su pogodili područja Sisačko-moslavačke, Zagrebačke, Karlovačke i drugih županija Republike Hrvatske. Odobrena sredstva su u cijelosti uplaćena na račun državnog proračuna.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u studenome i prosincu 2021. Odluku te Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o načinu raspodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije i Bjelovarsko-bilogorske županije, o imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela (Narodne novine 127/21 i 143/21). Odlukom iz studenoga 2021. Ministarstvo je određeno kao tijelo odgovorno za provedbu financijskog doprinosa. Prema Odluci, sredstva odobrena Ministarstvu u iznosu od 224.172.882,00 kn (29.832.360,00 EUR) namijenjena su za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području prijevoza, a iznos od 26.476.081,00 kn (3.523.370,00 EUR) za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području pošte i telekomunikacija.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u svibnju 2022. Odluku o provođenju aktivnosti vezanih za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije iz djelokruga tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa (Narodne novine 51/22). Navedenom Odlukom suglasnost je dana radi ugovaranja izmjene ugovorenog iznosa na temelju provedene javne nabave, odnosno ugovaranja izmjene procijenjene vrijednosti javne nabave za nabavu koja će se provesti, kao i radi ugovaranja produženja rokova važenja ugovora.

Ugovoreni rok za korištenje primljenih sredstava je 18 mjeseci, nakon što se isplati puni odobreni iznos sredstava. Nakon isteka tog roka nadležne institucije u Republici Hrvatskoj moraju pripremiti Izvješće o korištenju sredstava i dostaviti ga Europskoj komisiji. Ugovoreni rok korištenja sredstava za sanaciju štete od potresa iz prosinca 2020. je 30. lipnja 2023.

Javni poziv Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području prijevoza oštećenih u potresu na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Bjelovarsko-bilogorske županije i Koprivničko-križevačke županije objavljen je 5. siječnja 2022. i bio je otvoren za prijave do 30. lipnja 2022. Zaprimitljene su 43 prijave u iznosu od 801.216.627,00 kn. Zaključeno je jedanaest ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava u iznosu od 174.136.082,00 kn.

Javni poziv Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području pošte i telekomunikacija oštećenih u potresu na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije, Varaždinske županije, Međimurske županije, Brodsko-posavske županije, Bjelovarsko-bilogorske županije i Koprivničko-križevačke županije objavljen je 5. siječnja 2022. i bio je otvoren za prijave do 30. lipnja 2022. Ima jednog prihvatljivog prijavitelja te je evaluacija prijave u tijeku.

Sredstva su u 2022. planirana u okviru tekućeg projekta Fond solidarnosti EU – područje prijevoza, pošte i telekomunikacija u iznosu od 52.500.000,00 kn. Do srpnja 2022. nije bilo isplata sredstava prema oba poziva.

Javna nabava

Planom nabave te izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021. planirana je nabava roba, radova i usluga u iznosu od 194.384.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U skladu s odredbom članka 28., stavaka 3. i 4. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva.

U skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), Plan nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., zaključeno je 12 okvirnih sporazuma i 59 ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 94.506.049,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave, zaključeno je 12 okvirnih sporazuma i 17 ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 89.901.997,00 kn. Na temelju postupaka ugovaranja kroz dinamički sustav nabave, zaključeno je 40 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 3.593.609,00 kn. Na temelju natjecateljskog postupka uz pregovore (članak 95., stavak 2. Zakona o javnoj nabavi) zaključen je jedan ugovor o nabavi roba u vrijednosti od 549.376,00 kn te jedan ugovor o nabavi roba u vrijednosti od 461.067,00 kn na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je 15.768.476,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi zaključeno je 12 ugovora o zakupu poslovnih prostora u vrijednosti od 1.644.750,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, na temelju odredaba članka 30., stavka 1., točke 1. navedenog Zakona. Zaključeno je pet ugovora za nabavu roba i usluga u vrijednosti od 3.752.355,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, prema odredbi članka 29. te dva ugovora i izdano 12 narudžbenica za nabavu roba i usluga u vrijednosti od 1.256.685,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, prema odredbi članka 30., stavka 1., točke 15. navedenog Zakona.

Također, na temelju okvirnih sporazuma iz 2021. i prijašnjih godina, koje je zaključilo Ministarstvo, u 2021. zaključena su 32 ugovora o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 40.080.128,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je tijekom 2021. zaključilo 74 godišnja ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 9.964.711,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Ministarstvo je u siječnju 2013. donijelo Naputak o internoj proceduri za provođenje nabave, kojom se, između ostalog, uređuje i postupak jednostavne nabave. Izmjene i dopune navedenog Naputka donesene su u studenome 2013., srpnju 2017., srpnju 2020. i siječnju 2021.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače do 24. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Pravilnik o financijskom izvještavanju o proračunskom računovodstvu
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
8. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
9. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19)
10. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 112/17, 12/18, 2/19, 119/19 i 66/20)
11. Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi (Narodne novine 74/02, 92/05, 81/06, 58/08, 119/11, 65/12, 33/13, 65/15, 2/17 i 63/21)

12. Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. – 2020. (Narodne novine 92/14)
13. Uredba o tijelima u Sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta” (Narodne novine 107/14, 23/15, 129/15, 15/17, 18/17 – ispravak, 46/21 i 49/21)
14. Zakon o javnoj nabavi
15. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
16. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
17. Zakon o cestama, članak 88., članak 91., stavci 2. i 3. te članak 92.
18. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine 41/18, 98/19, 30/21 i 89/21 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske)
19. Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz (Narodne novine 82/07 i 35/11)
20. Zakon o željeznici, članak 18., stavak 3.
21. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
22. Zakon o Središnjem registru državne imovine
23. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)
24. Pomorski zakonik, članci 51., 132. i 280.
25. Zakon o koncesijama (Narodne novine 69/17 i 107/20)
26. Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (listopad 2020. i ožujak 2021.)
27. Uputa o postupanju s ulaznim računima Ministarstva i zahtjevima krajnjih korisnika proračunskih sredstava za prijenos sredstava (srpanj 2020. i lipanj 2021.)
28. Uputa o postupku izdavanja naloga, evidentiranja i odobravanja prekovremenog rada (siječanj 2019.)
29. Uputa o postupanju vezano uz službena putovanja (svibanj i studeni 2018.)
30. Smjernice za upravljanje voznim parkom (ožujak 2017.)
31. Pravilnik o korištenju službenih vozila (lipanj 2013., studeni 2014. i rujanj 2018.)
32. Naputak o internoj proceduri za provođenje nabave (siječanj i studeni 2013., srpanj 2017., srpanj 2020. i siječanj 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka.

Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima te tekućim i kapitalnim projektima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, приходima i primicima, rashodima i izdacima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, računovodstveno poslovanje, rashode i izdatke, imovinu te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Djelokrug Ministarstva propisan je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave te, između ostalog, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na cestovni promet, kao i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Odredbom članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu koji je stupio na snagu 27. ožujka 2021. određeno je da će ministar nadležan za poslove prometa donijeti pravilnik kojim se propisuje visina i način ostvarivanja prava na besplatan otočni cestovni prijevoz u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) navedeni pravilnik nije donesen. Rashodi u iznosu od 11.655.282,00 kn ostvareni su za provedbu aktivnosti Poticanje otočnog javnog cestovnog prijevoza na temelju Pravilnika o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz iz kolovoza 2007. i ožujka 2011., kojim su određeni uvjeti i način ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz korisnicima te postupak obračuna i ostvarivanja naknade dijela neostvarenih prihoda prijevoznicima koji obavljaju usluge javnog otočnog cestovnog prijevoza.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje pravilnika kojim će se propisati visina i način ostvarivanja prava na besplatan otočni cestovni prijevoz u skladu s odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.

1.2. *Ministarstvo u Očitovanju navodi da je odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu propisano da će ministar nadležan za poslove prometa u roku od 60 dana donijeti pravilnik kojim se propisuje visina i način ostvarivanja prava na besplatan otočni cestovni prijevoz. Nadalje, navodi da su članovi radne skupine Ministarstva u zadanom roku pristupili izradi navedenog pravilnika te je on i izrađen kao radna verzija. Vlada Republike Hrvatske u međuvremenu je, na temelju odredbe članka 33., stavka 11. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, donijela Odluku o iznosima sufinanciranja, mjerilima i kriterijima za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu putnika (Narodne novine 65/21). Navedenom Odlukom propisano je da se sredstvima osiguranim za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu putnika može sufinancirati i prijevoz određenih kategorija otočnog stanovništva. Nastavno na navedeno, četiri otočne županije (Primorsko-goranska, Zadarska, Splitsko-dalmatinska te Dubrovačko-neretvanska) u kojima se u skladu s Pravilnikom o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz subvencionira javni prijevoz određenih kategorija otočnog stanovništva, kontinuirano se pripremaju za prelazak na model javne usluge.*

Zaključivanjem ugovora između županije i prijevoznika koji obavljaju javni linijski prijevoz kao javnu uslugu bit će obuhvaćen i prijevoz otočnog stanovništva kao sastavnog dijela ukupne mreže županijskog javnog linijskog prijevoza putnika. Nadalje, navodi da je novim tekstom navedenog pravilnika bilo potrebno propisati uvođenje sustava kontrole korištenja besplatnog javnog otočnog cestovnog prijevoza kroz informatizaciju sustava brojenja putnika u autobusima kojima se prevozi otočno stanovništvo. S obzirom na to da to zahtijeva određena financijska sredstva koja bi morali osigurati sami prijevoznici koji obavljaju javni prijevoz na otocima, a skorim prelaskom na sustav javne usluge njima nije osiguran nastavak obavljanja prijevoza (potrebno je provesti javni natječaj u skladu s odredbama Uredbe (EZ) o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika br. 1370/2007), propisivanje takve obveze kroz pravilnik ne bi bilo racionalno.

Ministarstvo također navodi da je zbog svega navedenog pokrenulo postupak izmjena i dopuna Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, planiran u prvom tromjesečju 2023., radi izmjene odredaba Zakona kojima se nameće obveza donošenja pravilnika kojim se propisuje visina i način ostvarivanja prava na besplatan otočni cestovni prijevoz.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige) i sastavljeni propisani financijski izvještaji.

– Poslovne knjige i financijski izvještaji

U poslovnim knjigama dio nefinancijske imovine nije evidentiran na propisanim računima Računskog plana, a podaci o vrijednosti dijela potraživanja evidentirani u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama nisu usklađeni.

Ostali građevinski objekti evidentirani su u iznosu od 44.187.818,00 kn. Odnose se na kanale i luke u iznosu od 34.751.658,00 kn te na ostale nespomenute građevinske objekte u iznosu od 9.436.160,00 kn. U okviru ostalih nespomenutih građevinskih objekata pogrešno su evidentirani poslovni događaji u iznosu od 793.792,00 kn. Odnose se na izradu raznih studija, izvedbenih projekata, elaborata, geodetskih snimaka, laboratorijskih ispitivanja te analizu i tehnička rješenja vezano za radove na projektima uređenja plovni putova rijeka Sava, Drava i Dunav kod Vukovara. Vrijednost navedene imovine trebalo je evidentirati u okviru računa Ostala nematerijalna proizvedena imovina. Zbog evidentiranja imovine u okviru pogrešne skupine računa Računskog plana, ispravak vrijednosti nefinancijske dugotrajne imovine obavljen je primjenom godišnje stope ispravka vrijednosti od 5,0 %, umjesto po stopi od 25,0 %. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. nije realno iskazana vrijednost dijela nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Odredbom članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine ispravlja po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom koje su sastavni dio Pravilnika. Odredbom članka 21. navedenog Pravilnika propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva koncem 2021. u poslovnim knjigama evidentirana su i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 40.206.701,00 kn, od čega se na potraživanja za prometne prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom cestovnog prometa odnosi 36.128.801,00 kn, a na potraživanja za pomorske i plovidbene prekršaje 4.077.900,00 kn. Prema podacima iz glavne knjige ispravak vrijednosti potraživanja za nenaplaćene kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva iznosi 21.585.233,00 kn, a prema analitičkim evidencijama iznosi 21.828.508,00 kn, što čini razliku od 243.275,00 kn.

Prema odredbi članka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Također, prema odredbama članka 7. navedenog Pravilnika, analitičko knjigovodstvo financijske imovine, odnosno potraživanja je analitička knjigovodstvena evidencija stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, iz čega proizlazi da podaci o financijskoj imovini, odnosno potraživanjima u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama trebaju biti istovjetni.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje vrijednosti nefinancijske imovine u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana i obavljanje ispravka vrijednosti dugotrajne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže uskladiti podatke o vrijednosti potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Potraživanja od naknada za koncesije evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 14.841.882,00 kn u cijelosti se odnose na potraživanja prema ugovorima o koncesijskoj naknadi na pomorskom dobru. Osim koncesija na pomorskom dobru Ministarstvo je nadležno i za koncesiju za zračne luke. Ugovor o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb potpisali su 11. travnja 2012. društvo ZAIC – A Limited, Engleska i Republika Hrvatska, a koju zastupa Ministarstvo. Zaključen je na rok od 30 godina, s mogućnošću raskida u skladu s odredbama Ugovora o koncesiji. Koncesionar ima obvezu plaćanja koncesijske naknade (fiksni i promjenjivi dio). S društva ZAIC – A Limited navedeni Ugovor prenesen je 28. rujna 2012. na društvo Međunarodna zračna luka Zagreb d.d. te je prijenos potvrdio davatelj koncesije 19. listopada 2012. Izmjene navedenog Ugovora bile su 30. srpnja i 2. prosinca 2013.

Prema Pregledu uplata i dugovanja za koncesionara Međunarodna zračna luka Zagreb d.d., evidentirane su obveze koncesionara te uplate koncesijske naknade od početka obveze plaćanja koncesijske naknade odnosno od 17. siječnja 2014. do 2. siječnja 2020. Nakon siječnja 2020. nije bilo uplata jer je zbog pojave epidemije bolesti COVID-19 odobrena odgoda plaćanja naknade za koncesiju na temelju odredbe članka 4.4.2. navedenog Ugovora o koncesiji, kojom je propisano da ako se bilo koji događaj više sile dogodi u Zračnoj luci Zagreb nakon datuma puštanja u promet objekata zračne luke, koncesionar će odmah poslati pisanu obavijest o takvom događaju davatelju koncesije sukladno članku 18.2. navedenog Ugovora o koncesiji, takva obavijest će u razumnim detaljima opisati navedenu višu silu, trajanje ili očekivano trajanje takve više sile i mogući utjecaj te više sile na koncesionara.

Prema navedenoj odredbi Ugovora, koncesionar je Ministarstvu 17. ožujka 2020. dostavio prvu obavijest o događaju više sile, a Ministarstvo je 1. travnja 2020. odobrilo odgodu plaćanja naknade za koncesiju. Potom je bilo i dodatnih obavijesti o događaju više sile, odnosno zahtjeva za odgodom plaćanja naknade za koncesiju, tijekom 2020. i 2021.

Ugovor o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb upisan je u Registar ugovora o projektima javno-privatnog partnerstva u veljači 2014. Ministarstvo je u 2020. i 2021., u skladu s odredbom članka 81., stavka 5. Zakona o koncesijama, izvijestilo Ministarstvo financija dva puta godišnje o praćenju izvršavanja obveza koje proizlaze iz ugovora o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva. Sastavni dio izvješća o provedbi projekta su obrasci za dostavu izvješća o provedbi projekta javno-privatnog partnerstva (koji se popunjavaju za razdoblje od šest mjeseci). Prema navedenim obrascima dostavljenim Ministarstvu financija, za razdoblje od ožujka 2020. do konca prosinca 2021. ukupan iznos koncesijske naknade za koju je odobrena odgoda plaćanja iznosi 114.727.010,00 kn (14.063.163,25 EUR). U zadnjem dostavljenom izvješću o provedbi projekta (za razdoblje lipanj – prosinac 2021.) navedeno je, između ostalog, da su u skladu s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj epidemiji COVID-19 u tijeku konzultacije i priprema dokumentacije potrebne za pokretanje postupka prema Europskoj komisiji za odobrenje odgode plaćanja koncesijskih naknada do 1. srpnja 2023.

Navedeni iznos koncesijske naknade za koju je odobrena odgoda plaćanja (potraživanje prema Ugovoru o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb) u poslovnim knjigama nije evidentiran.

Odredbom članka 6., stavka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da je glavna knjiga sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Odredbom članka 17., stavka 1. navedenog Pravilnika propisano je da imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj proračuna odnosno proračunskih korisnika, a stavak 7. istog članka da se imovina i obveze iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška

Državni ured za reviziju nalaže potraživanja za koncesijsku naknadu prema Ugovoru o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Obveza (zaduženje) koncesionara vezano za koncesiju za Zračnu luku Zagreb koja se odnosi na koncesijsku naknadu za koju je odobrena odgoda plaćanja nije unesena u Registar koncesija. Odredbom članka 4., stavka 2. Pravilnika o Registru koncesija (Narodne novine 1/18) propisano je da je obveznik unosa podataka u Registar koncesija davatelj koncesije. Prema obrazloženju Ministarstva, koncesijsku naknadu za koju je odobrena odgoda plaćanja nije moguće evidentirati u Registar koncesija jer sustav ne dozvoljava unos (nema takve kategorije) te su u tijeku dogovori s Ministarstvom financija o načinu evidentiranja navedenih koncesijskih naknada u Registar koncesija.

Državni ured za reviziju preporučuje u dogovoru s Ministarstvom financija poduzimanje aktivnosti u cilju omogućavanja unosa podataka o koncesijskim naknadama za koje je odobrena odgoda plaćanja u Registar koncesija.

U poslovnim knjigama evidentirana je i u Bilanci iskazana vrijednost zemljišta na računu Materijalna imovina – prirodna bogatstva u iznosu od 1.890.261,00 kn. Analitička evidencija nefinancijske imovine ne sadrži potpune podatke o zemljištu i pravnoj osnovi evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva. Navedena analitička evidencija sadrži podatke o navedenom zemljištu evidentirane 2005. (inventarni broj, vrijednost i lokaciju: Lučka kapetanija – Senjsko пристаниšte 3), a ne sadrži druge podatke (o imenu katastarske općine, broju katastarske čestice, obliku, površini, izgrađenosti, načinu uporabe te o nositeljima knjižnih prava i pravnim činjenicama). Ministarstvo nema knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje je navedeno zemljište evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima. Odredbom članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti te s drugim potrebnim podacima.

Ministarstvo nema knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje je navedeno zemljište evidentirano u poslovnim knjigama.

Odredbom članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Nadalje, odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Skreće se pozornost da je navedeno propisano odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji je u primjeni od ožujka 2022.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi podatke o zemljištu i pravnu osnovu evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva te prema utvrđenom stanju provesti daljnje postupke kako bi podaci o imovini u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima bili realno iskazani.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nije dano obrazloženje odnosno nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine za primitke od financijske imovine i zaduživanja te za izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova. Primici od financijske imovine i zaduživanja u 2021. ostvareni su u iznosu od 2.633.407,00 kn i manji su za 9.487.590,00 kn ili 78,3 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini kada su iznosili 12.120.997,00 kn. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2021. ostvareni su u iznosu od 51.762.994,00 kn i manji su za 98.237.006,00 kn ili 65,5 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini kada su iznosili 150.000.000,00 kn.

Odredbom članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, između ostalog, propisano je da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Skreće se pozornost da je navedeno propisano odredbom članka 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, koji je u primjeni od ožujka 2022.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

– Popis imovine i obveza

Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza donesena je koncem studenoga 2021. Povjerenstva za popis obavila su popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021., sastavljeno je izvješće o rezultatima popisa i donesena odluka o prihvatanju rezultata popisa imovine i obveze te odluka o načinu zbrinjavanja rashodovane dugotrajne imovine.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. nije cjelovit odnosno popisom nisu obuhvaćeni zemljište i nefinancijska imovina u pripremi. Vrijednost zemljišta evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. u vrijednosti od 1.890.261,00 kn, a nefinancijska imovina u pripremi u vrijednosti od 61.202.000,00 kn.

Odredbom članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz prosinca 2015. uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Navedenom Uputom je, između ostalog, određeno da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili predlaže drukčiji način rješavanja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

2.2. *U vezi s nalogom koji se odnosi na evidentiranje vrijednosti nefinancijske imovine u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana i obavljanje ispravka vrijednosti dugotrajne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je nalog izvršen u tijeku revizije preknjiženjem na konto Ostala nematerijalna imovina i na konto Ostala nematerijalna proizvedena imovina. Uz Očitovanje je priložena temeljnica broj 186 i kartice osnovnih sredstava.*

Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s usklađenjem podataka o vrijednosti potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom Ministarstva evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji.

Navodi da u analitičkim evidencijama nije bio evidentiran otpis potraživanja na temelju Odluke o usvajanju Izvješća Središnjeg povjerenstva za popis imovine, potraživanja i obveza kojim je otpisan iznos potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom u iznosu od 243.275,00 kn, a u glavnoj knjizi je otpis potraživanja evidentiran. Nadalje, navodi da Ministarstvo obavlja usklađenje podataka o vrijednosti potraživanja za kazne i prekršaje utvrđene inspekcijskim nadzorom u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji kvartalno te će pri usklađenju podataka za III. kvartal 2022. u analitičkim evidencijama ispraviti vrijednost potraživanja i otpis vrijednosti potraživanja za 243.275,00 kn.

U vezi s nalogom koji se odnosi na evidentiranje potraživanja za koncesijsku naknadu prema Ugovoru o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb Ministarstvo u Očitovanju navodi da je nalog izvršen. Obrazlaže da je vezano za navedeni Ugovor od Ministarstva financija zatražilo uputu o načinu unosa u Registar koncesija potraživanja za odgođenu koncesijsku naknadu, zbog pojave epidemije bolesti COVID-19. Također, navodi da prema uputi Ministarstva financija obračunani iznos odgođene koncesijske naknade nije unesen kao potraživanje u Registar koncesija. Ministarstvo je uz Očitovanje dostavilo dokaz o evidentiranju u knjigovodstvenoj evidenciji potraživanja za koncesijsku naknadu do 30. lipnja 2022., a prema Ugovoru o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb (temeljnica broj 825) u iznosu od 115.091.317,00 kn. U vezi s preporukom za poduzimanje aktivnosti, u dogovoru s Ministarstvom financija, u cilju omogućavanja unosa podataka o koncesijskim naknadama za koje je odobrena odgoda plaćanja u Registar koncesija, navodi da će postupiti u skladu s preporukom.

U vezi s nalogom koji se odnosi na utvrđivanje podataka o zemljištu i pravne osnove evidentiranja zemljišta u imovini Ministarstva, u Očitovanju Ministarstvo navodi da je 1. siječnja 2004. došlo do spajanja Ministarstva pomorstva, prometa i veza, Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo te Ministarstva turizma u Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka. Nakon izrade financijskih izvještaja za 2003. novoustrojeno Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka preuzelo je podatke iz glavne knjige i knjige imovine sva tri ministarstva. Nadalje, navodi da za dio imovine evidentirane u glavnoj knjizi i knjizi imovine koju su preuzeli od Ministarstva pomorstva, prometa i veza nije bilo jasno o čemu se točno radi te su pokušali u arhivi Ministarstva pomorstva, prometa i veza pronaći dokumentaciju na temelju koje je imovina evidentirana u glavnoj knjizi i knjizi imovine. Sva dokumentacija na temelju koje su podaci uneseni u glavnu knjigu i knjigu imovine je nađena, osim podataka za Neutvrđeni projekt – šume u iznosu od 1.890.261,00 kn. Kontaktirane su sve lučke kapetanije i zaposlenici Ministarstva pomorstva, prometa i veza u cilju utvrđivanja o kojoj se imovini radi, međutim, zaposlenici koji su ostali zaposlenici Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka nisu imali saznanja o čemu se radi. Kako je navedena imovina bila evidentirana u glavnoj knjizi i knjizi imovine, Ministarstvo navodi da nisu mogli naći vjerodostojnu dokumentaciju na temelju koje bi predmetnu imovinu ili predali drugom tijelu na dalje upravljanje ili pokrenuli postupak prema Vladi Republike Hrvatske za donošenje odluke o otuđenju/isknjiženju imovine iz poslovnih knjiga te je navedena imovina i dalje ostala evidentirana u poslovnim knjigama. Nadalje, obrazlaže da su u više navrata pokušavali tražiti savjet savjetničkih kuća, ali konkretan odgovor nisu dobili s obzirom na informacije koje su imali te su savjetovani da pokušaju pronaći dokumentaciju jer ne mogu ništa isknjižavati bez vjerodostojne dokumentacije.

O načinu evidentiranja odnosno isknjiženja predmetnog zemljišta Ministarstvo će zatražiti savjet i pomoć Ministarstva financija i Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, jer pretpostavljaju da se Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u svom radu vjerojatno susretalo sa sličnim problemima.

Ministarstvo prihvaća nalog u vezi sa sastavljanjem Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. U Očitovanju navodi da će u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine za primitke od financijske imovine i zaduživanja te za izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Ministarstvo prihvaća nalog u vezi s popisom imovine i obveza. U Očitovanju navodi da će pri popisu imovine i obveza u 2022. obaviti popis nefinancijske imovine u pripremi (investicije u tijeku) u posebnim popisnim listama.

3. Rashodi i izdaci

3.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 6.917.944.302,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 4.362.666.133,00 kn te na pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.288.426.527,00 kn. U okviru pomoći unutar općeg proračuna, vrijednosno najznačajniji odnose se na pomoći doznačene iz sredstava državnog proračuna društvima HC d.o.o. i HAC d.o.o. na temelju odredbe članka 91., stavka 2. Zakona o cestama – naknada u cijeni goriva u ukupnom iznosu od 2.458.000.000,00 kn. Od navedenog iznosa društvu HC d.o.o. doznačena su sredstva u iznosu od 2.000.000.000,00 kn, a društvu HAC d.o.o. u iznosu od 458.000.000,00 kn. U okviru rashoda za intelektualne usluge, vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 17.723.835,00 kn odnose se na usluge tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole EU fondova u okviru tekućeg projekta Operativni program Konkretnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost.

– Kontrola namjenskog korištenja proračunskih sredstava

Odredbom članka 9., stavka 1. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, između ostalog, utvrđena je odgovornost rukovoditelja ustrojstvenih jedinica za razvoj i provođenje kontrola u poslovnim procesima, programima, projektima i aktivnostima radi ostvarenja poslovnih ciljeva ustrojstvenih jedinica i osiguranja pravilnog, etičnog, ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog raspolaganja financijskim sredstvima dodijeljenim institucijama iz nadležnosti. Stoga su rukovoditelji ustrojstvenih jedinica, na temelju procjene rizika i u okviru svojih administrativnih kapaciteta i nadležnosti, uz osiguranje prethodne eliminacije mogućih sukoba interesa i poštujući načelo razdvajanja dužnosti u pogledu obavljanja prethodnih i naknadnih kontrola, dužni planirati u godišnjem planu rada obavljanje kontrola na licu mjesta, i to definirajući vrste transfera za koje će se obaviti kontrola u tijeku svake proračunske godine.

Prema Godišnjem planu rada Ministarstva za 2021., a u okviru pojedinačnih godišnjih planova aktivnosti nadležnih ustrojstvenih jedinica, planirano je i obavljanje naknadnih kontrola namjenskog korištenja proračunskih sredstava doznačenih korisnicima u 2021. u okviru kapitalnih i tekućih pomoći unutar općeg proračuna (kontrola na licu mjesta).

Društvu HAC d.o.o. su u 2021. doznačene kapitalne pomoći iz sredstava državnog proračuna u iznosu od 458.000.000,00 kn. Zadnja kontrola namjenskog korištenja proračunskih sredstava kod navedenog društva obavljena je 2015., o čemu je sastavljeno izvješće u kojem se navodi da kontrolom na licu mjesta nisu utvrđene nepravilnosti. Društvu se svake godine doznačavaju značajna sredstva iz državnog proračuna (od 2016. do 2020. u ukupnom iznosu od 2.415.035.830,00 kn).

S obzirom na to da se kapitalne i tekuće pomoći unutar općeg proračuna doznačavaju korisnicima svake godine iz sredstava državnog proračuna u značajnom iznosu, Državni ured za reviziju preporučuje redovito obavljati kontrole namjenskog korištenja proračunskih sredstava (kontrola na licu mjesta).

– Rashodi za intelektualne usluge

Rashodi za intelektualne usluge ostvareni su u iznosu od 28.472.462,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji u iznosu od 17.723.835,00 kn odnose na usluge tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole europskih fondova u okviru tekućeg projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost.

Ministarstvo je za nabavu usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole europskih fondova provelo otvoreni postupak javne nabave. S odabranim ponuditeljem je u lipnju 2019. zaključen Ugovor o nabavi usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole europskih fondova, a u kolovozu 2019. i lipnju 2022. dodaci navedenom Ugovoru. Ugovor prestaje istekom roka na koji je zaključen (konac 2023.) ili financijskim izvršenjem, što prije nastupi. Ugovoreno je da je naručitelj odredio okvirnu količinu predmeta nabave, a stvarno nabavljena količina na temelju Ugovora može biti veća ili manja od okvirne količine, s tim da ukupna plaćanja ne smiju prelaziti procijenjenu vrijednost nabave u iznosu od 38.000.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 47.500.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Ugovorene su usluge koje će provoditi stručnjaci izvršitelja koje se odnose na podršku Ministarstvu u provođenju funkcija Posredničkog tijela razine 1 (podrška u prikupljanju informacija od korisnika o planiranim projektima te identifikaciji projekata s potencijalom za EU financiranje, u pripremi metodologije i kriterija odabira projekata te njihovom usuglašavanju s Upravljačkim tijelom, u izradi poziva na dostavljanje projektnih prijedloga, uputa za prijavitelje te davanju odgovora na eventualna pitanja korisnika, podrška pri ocjenjivanju projektnih prijedloga, podrška u analizi projekata vezano za državne potpore, podrška u planiranju državnog proračuna u dijelu koji se odnosi na EU projekte i izradi plana trošenja EU sredstava, podrška u praćenju napretka provedbe sklopljenih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u dijelu funkcija Posredničkog tijela razine 1, praćenju napretka ostvarenja pokazatelja na razini specifičnih ciljeva Operativnog programa Konkurentnost i kohezija i u praćenju upravljanju rizicima na razini specifičnih ciljeva i prioriternih osi, u planiranju i provedbi aktivnosti vezanih za komunikaciju i vidljivost EU sufinanciranja, u koordinaciji i komunikaciji s drugim relevantnim dionicima tijela sustava i kontrole te ostalim dionicima, u upravljanju i odgovorima na revizijske nalaze te implementaciji preporuka i podrška pri izradi i/ili ažuriranju organizacijskih i upravljačkih dokumenata s naglaskom na priručnik o postupanju Posredničkog tijela razine 1 i drugo). Nadalje, ugovorene su usluge koje se odnose na stručno savjetovanje Ministarstva u aktivnostima vezanim uz podršku (potencijalnim) korisnicima EU sredstava (savjetovanje pri izradi projektnih prijava, podrška pri izradi i pregledu studentske dokumentacije, projektno-tehničke dokumentacije, savjetovanje pri izradi dokumentacije o nabavi, izrada uputa i smjernica za potencijalne korisnike EU sredstava vezano za pripremu i provedbu EU sufinanciranih projekata i drugo) te podršku Ministarstvu u provođenju stručnih i sektorski specifičnih aktivnosti (podrška u aktivnostima vezanim za izmjenu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija u dijelu nadležnosti Ministarstva, pri izradi i reviziji strateških dokumenata iz područja zaštite okoliša i energetike, u pripremi i provođenju postupaka nabave za Ministarstvo kao Posredničko tijelo razine 1 te postupaka nabave sektorskih uprava u svojstvu korisnika EU sredstava i drugo).

Pružatelj usluga je od lipnja 2019. do konca 2021. za ugovorene usluge ispostavio račune u ukupnom iznosu od 41.354.477,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega u 2021. u iznosu od 17.723.835,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Isti pružatelj usluga je od veljače 2017. do veljače 2019., na temelju Ugovora o nabavi usluga strateškog nadzora i tehničke pomoći vezano za provedbu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija zaključenog u veljači 2017. i dodatka Ugovoru zaključenog u srpnju 2018., Ministarstvu pružio stručnu podršku vezano za funkcije koje Ministarstvo ima kao tijelo u sustavu upravljanja i kontrole Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. te u okviru sustava upravljanja i kontrole Operativnog programa Promet 2007. – 2013. Pružatelj usluga je od veljače 2017. do veljače 2019. za ugovorene usluge ispostavio račune u ukupnom iznosu od 23.878.352,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Ministarstvo obavlja funkcije Posredničkog tijela razine 1 za prioritetnu os 7. Povezanost i mobilnost na temelju odredaba Uredbe o tijelima u Sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta” (dalje u tekstu: Uredba o tijelima u sustavima).

Navedena Uredba donesena je na temelju Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. – 2020. iz srpnja 2014. Uredbom o tijelima u sustavima detaljno su opisane funkcije Posredničkog tijela razine 1.

Prema odredbama članka 7. Uredbe o tijelima u sustavima, Posredničko tijelo razine 1 jest nacionalno tijelo koje, u odnosu na prioritetne osi iz svoje nadležnosti, između ostalog, obavlja sljedeće funkcije: surađuje s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom i Posredničkim tijelom razine 2 tijekom izrade, provedbe, praćenja i vrednovanja Partnerskog sporazuma i Operativnog programa; upravlja rizicima na razini prioritetnih osi, sudjeluje u procesu programiranja i izrađuje dijelove Operativnog programa i Partnerskog sporazuma, izrađuje kriterije za odabir projekata i upute za prijavitelje te sudjeluje u odabiru projekata, surađuje s Posredničkim tijelom razine 2 u praćenju napretka provedbe projekata, u skladu s komunikacijskim planom za Operativni program provodi mjere informiranja i komunikacije, s posebnim naglaskom na mjere namijenjene korisnicima te o njima izvještava Koordinacijsko i Upravljačko tijelo, po potrebi sudjeluje u provedbi obrazovnih aktivnosti o fondovima za tijela državne i javne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima, lokalne i područne (regionalne) samouprave i potencijalne prijavitelje te druge dionike, provodi aktivnosti prevencije, otkrivanja i ispravljanja nepravilnosti te utvrđuje mjere za suzbijanje prijevara, uzimajući u obzir utvrđene rizike, korektivne mjere i povrate nepropisno plaćenih iznosa s kamatama, izrađuje priručnike o internim procedurama i odgovarajućem revizijskom tragu.

Usporedbom funkcija iz nadležnosti Posredničkog tijela razine 1 definiranih Uredbom o tijelima u sustavima i opisa aktivnosti iz Ugovora o nabavi usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole europskih fondova utvrđeno je da je izvršitelj obavljao značajan broj aktivnosti koje trebaju obavljati zaposlenici Ministarstva.

Poslovi iz djelokruga Ministarstva određeni su Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture uređeno je unutarnje ustrojstvo Ministarstva, nazivi i djelokrug upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica, način upravljanja, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika i drugo. Na temelju navedene Uredbe donesen je Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u listopadu 2020. te izmjene i dopune navedenog Pravilnika u ožujku 2021.

Navedenom Uredbom i Pravilnikom za Upravu za EU fondove i strateško planiranje utvrđen je okvirni broj od 59 potrebnih državnih službenika i namještenika u okviru dva sektora: Sektor za upravljanje operativnim programom te Sektor za pripremu poziva i praćenje provedbe projekta, s naznakom njihovih osnovnih poslova i zadaća i stručnih uvjeta potrebnih za njihovo obavljanje, njihove ovlasti i odgovornosti te drugo.

U okviru navedene Uprave koncem 2021. bila su 52 zaposlenika koja, između ostalog, prema navedenoj Uredbi i Pravilniku obavljaju stručne poslove planiranja, pripreme i odabira projekata prometne infrastrukture financirane sredstvima fondova Europske unije, stručno-tehničke poslove strateškog planiranja uključivši poslove izrade i koordinacije izrade strateških dokumenata, prate izradu projektne dokumentacije te osiguravaju njezinu usklađenost s propisanim kriterijima, po potrebi provode obrazovne aktivnosti o fondovima za pravne osobe s javnim ovlastima, lokalne i područne (regionalne) samouprave i potencijalne prijavitelje te druge dionike.

Odredbom članka 3. Zakona o državnim službenicima, između ostalog, propisano je da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici. Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela. Odredbama članaka 52. i 61. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da se izabrani kandidat prima u državnu službu rješenjem čelnika tijela ili službene osobe u opisu poslova koje je rješavanje o tome, sukladno propisima o ustrojstvu državnih tijela. Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnoga službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnoga službenika, a što može trajati najviše godinu dana. Nadalje, prema odredbi članka 61., stavka 2. navedenog Zakona, za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Iz navedenog proizlazi da su značajan dio poslova iz Ugovora o nabavi usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole europskih fondova (poslovi trajnijeg karaktera) trebali obavljati zaposlenici Ministarstva.

Državni ured za reviziju nalaže poslove iz djelokruga Ministarstva obavljati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima. Također, nalaže preispitati mogućnost obavljanja navedenih poslova iz djelokruga Ministarstva preraspodjelom na zaposlenike Ministarstva u skladu s odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, a pružateljima usluga dodjeljivati iznimno i samo u slučaju kada ih ne mogu obavljati zaposlenici Ministarstva.

- 3.2. *Ministarstvo prihvaća preporuku prema kojoj je potrebno redovito obavljati kontrole namjenskog korištenja proračunskih sredstava (kontrola na licu mjesta) za kapitalne i tekuće pomoći unutar općeg proračuna koje su doznačene korisnicima iz sredstava državnog proračuna u značajnom iznosu. U Očitovanju navodi da će kontrolu na licu mjesta u društvu Hrvatske autoceste d.o.o. obaviti do konca tekuće godine.*

Vezano za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva i dodjeljivanje navedenih poslova pružateljima intelektualnih usluga Ministarstvo u Očitovanju navodi da ne prihvaća dio nalaza „Usporedbom funkcija iz nadležnosti Posredničkog tijela razine 1 definiranih Uredbom o tijelima u sustavima i opisa aktivnosti iz Ugovora o nabavi usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole europskih fondova utvrđeno je da je izvršitelj obavljao značajan broj aktivnosti koje trebaju obavljati zaposlenici Ministarstva”.

U vezi s navedenim obrazlaže da Uprava za EU fondove i strateško planiranje popunjava svoje administrativne kapacitete u skladu s planovima i Zakonom o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19). Nastavno ih nadograđuje stručnim osposobljavanjima i kontinuiranim usavršavanjima i tako samostalno odrađuje poslove Posredničkog tijela razine 1 u zadanim rokovima u skladu s odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (Narodne novine 97/20 i 2/21) i Uredbe o tijelima u Sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta” (Narodne novine 107/14, 23/15, 129/15, 15/17, 18/17 – ispravak, 46/21 i 49/21 – ispravak). Također, obrazlaže da su predmetne intelektualne usluge korištene iz Ugovora o nabavi usluge tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u Sustavu upravljanja i kontrole EU fondova (ev. br. 42-225-18-1) koji se financira iz sredstava Europske unije u visini od 85,0 %. Sredstva tehničke pomoći Europska komisija daje na raspolaganje državama članicama kao pomoć u provedbi funkcija Sustava upravljanja i kontrole EU fondova. Između ostalog, (uz plaće zaposlenika, edukacije, službena putovanja, režije itd.) sredstva tehničke pomoći omogućuju i ugovaranje vanjske stručne pomoći u vidu savjetnika za specifična, stručna pitanja, a koju je Uprava za EU fondove i strateško planiranje ugovorila i koristi kao pomoć pri pripremi, analizi i kontroli vrlo složenih infrastrukturnih projekata planiranih za provedbu i financiranje EU sredstvima. Takvu vrstu vanjske pomoći koriste sva tijela u Sustavu upravljanja i kontrole EU fondova. Nadalje, obrazlaže da je područje dodjele EU sredstava koje pokriva Uprava za EU fondove i strateško planiranje vrlo veliko i kompleksno. Svaki postupak dodjele koji se provodi podrazumijeva usku suradnju s prijaviteljima u pripremi projekta, savjetovanje i kontrolu kvalitete dokumentacije, a koja je gotovo za svaki projekt specifična jer u sektoru prometa ne postoje dva ista projekta. Samim time potrebna su i specifična znanja, iskustva i ekspertize te se za te svrhe koriste vanjski stručnjaci, kao primjer dobre europske prakse, kako radi sprječavanja naknadnih problema pri provedbi te osiguranja samog vremena provedbe, tako i prevencije mogućih nepravilnosti ili u konačnici loše apsorpcije EU sredstava na razini Republike Hrvatske.

Ministarstvo u Očitovanju navodi da projekti prometne infrastrukture obuhvaćaju veliki udjel dodijeljene alokacije EU sredstava, s obzirom na to da je razvoj prometne infrastrukture jedan od strateških prioriteta Vlade Republike Hrvatske, a bitan je i za osiguravanje preduvjeta budućeg gospodarskog rasta. Za prometne projekte u OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (sredstva se troše do konca 2023.) alocirano je 1.260.000.000,00 EUR. Dodatno je Upravi za EU fondove i strateško planiranje, koja priprema, ugovara i provodi postupke dodjele, kroz tehničku pomoć alocirano dodatnih 20.000.000,00 EUR. Gledajući u postotnom iznosu, 1,59 % alokacije koristi se za tehničku pomoć, odnosno 0,4 % za predmetni ugovor.

Nadalje, navodi da su tijekom programskog razdoblja pripremljena i zaključena 92 ugovora ukupne vrijednosti od 15.700.000.000,00 kn i da je potrebno naglasiti da Uprava za EU fondove i strateško planiranje provodi vrijednosno najznačajnije projekte kako u Republici Hrvatskoj tako i u Europskoj uniji (Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom – 3.200.000.000,00 kn, Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka na dionici Hrvatski Leskovac – Karlovac – 2.700.000.000,00 kn).

Za pripremu takvih projekata, kao i za pripremu vrijednosno manjih projekata, ali i dalje kompleksnih (lučka infrastruktura kao novina ovog programskog razdoblja, a i nadolazeći zahtjevi Europske komisije, npr. Zeleni plan 2022. – taksonomija) potrebna je opsežna dokumentacija čija priprema zahtijeva znanja kojih Uprava za EU fondove i strateško planiranje nema dovoljno.

Također, navodi da iako zakonodavac predviđa zapošljavanje na određeno vrijeme i na taj način se može osigurati povremena pomoć, današnja suvremena tržišna praksa jest da su specijalizirani stručnjaci uglavnom samostalni savjetnici koji se bave konzultantskim uslugama za različite klijente i kao takvi nemaju interesa za zapošljavanje na puni radni odnos na određeno vrijeme kod jednog poslodavca. Dodatno, kratkoročno zapošljavanje (zapošljavanje na određeno), koje pritom niti nije bilo u planu, predstavlja dodatno administrativno opterećenje koje bi još više produžilo proces zapošljavanja te kao takvo nije adekvatno za potrebu brzih reakcija.

Ministarstvo obrazlaže da je, nastavno na sve navedeno, Uprava za EU fondove i strateško planiranje koristila sredstva koja su joj dana na raspolaganje u svrhu prevladavanja svih navedenih problema, prvenstveno u cilju razvijanja, ali i dodatnih provjera projekata koje zahtijevaju ekspertize i iskustva kojih službenici navedene Uprave nemaju dovoljno kada se uzme u obzir specifičnost zahtijevanih znanja i vrlo kratki rok u kojem se ti zadaci moraju izvršiti.

Stoga je plan Uprave za EU fondove i strateško planiranje i dalje jačati administrativne kapacitete i zapošljavati u skladu s planom, a vanjsku pomoć koristiti za specifične slučajeve u kojima je potrebna ekspertiza koju Uprava za EU fondove i strateško planiranje ne posjeduje.

- 3.3. Ministarstvo obavlja funkcije Posredničkog tijela razine 1 za prioritetnu os 7. Povezanost i mobilnost u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija na temelju odredaba Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. – 2020. iz lipnja 2014. i Uredbe o tijelima u sustavima iz 2014. te njezinim izmjenama i dopunama iz 2015., 2017. i 2021. Uredbom o tijelima u sustavima detaljno su opisane funkcije Posredničkog tijela razine 1. Za nabavu usluga tehničke pomoći u provedbi funkcija tijela u sustavu upravljanja i kontrole EU fondova, a pod nadležnošću su naručitelja (Ministarstva), u svojstvu uloge koju ima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova zaključen je s pružateljem usluga Ugovor u lipnju 2019., a u kolovozu 2019. i lipnju 2022. dodaci navedenom Ugovoru. Ugovorene usluge podijeljene su u tri skupine: podrška Ministarstvu u provođenju funkcija Posredničkog tijela razine 1, stručno savjetovanje Ministarstva u aktivnostima vezanim za podršku (potencijalnim) korisnicima EU sredstava te podrška Ministarstvu u provođenju stručnih i sektorski specifičnih aktivnosti. Unutar spomenutih skupina detaljnije su navedene aktivnosti koje će obavljati pružatelj usluga. Iako samo prva skupina usluga u nazivu ima navedeno provođenje funkcija Posredničkog tijela 1, iz aktivnosti navedenih u okviru ostale dvije skupine usluga vidljivo je da se radi o aktivnostima unutar djelokruga rada Posredničkog tijela razine 1. Iz mjesečnih izvješća o izvršenju naručenih usluga vidljivo je da su provedene aktivnosti povezane s odredbama Uredbe o tijelima u sustavu koja definira Ministarstvo kao Posredničko tijelo razine 1 nadležno za provedbu prioritetne osi 7 – Povezanost i mobilnost i da su značajan dio poslova iz djelokruga Ministarstva, koje je obavljao pružatelj intelektualnih usluga, trebali obavljati zaposlenici Ministarstva. Rashodi ostvareni na temelju navedenog Ugovora sufinancirani su u visini od 85,0 % iz sredstava prioritetne osi 10 – Tehnička pomoć u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija koju koristi Ministarstvo kao nositelj funkcije Posredničkog tijela razine 1. Ciljevi tehničke pomoći su: osiguranje primjerenih i učinkovitih ljudskih resursa za provedbu operativnog programa, podrška učinkovitoj provedbi, praćenju i evaluaciji programa te podrška informiranju javnosti i podizanju kapaciteta potencijalnih korisnika za pripremu projekata i njihovu provedbu. Za ostvarenje navedenih ciljeva može se vanjskim stručnjacima putem ugovora o pružanju usluga povjeriti obavljanje usluga radi transfera znanja i vještina te razvoja i jačanja institucije.

Pružatelj usluga je od lipnja 2019. do konca 2021. za ugovorene usluge ispostavio račune u ukupnom iznosu od 41.354.477,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega u 2021. u iznosu od 17.723.835,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što u odnosu na ukupne rashode za zaposlene Ministarstva čini 14,2 %, a u odnosu na ukupne rashode za zaposlene u Upravi za EU fondove i strateško planiranje u vezi s navedenim projektom ostvareni su u većem iznosu za 87,7 %. Koncem 2021. Ministarstvo je imalo 783 zaposlenika, od kojih u okviru Uprave za EU fondove i strateško planiranje 52 zaposlenika. S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju ostaje pri danim nalogima.

4. Imovina

4.1. Ukupna vrijednost imovine koncem 2021. iskazana u vrijednosti od 1.377.061.120,00 kn odnosi se na financijsku imovinu u vrijednosti od 1.055.426.968,00 kn i nefinancijsku imovinu u vrijednosti od 321.634.152,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na potraživanja u iznosu od 1.043.194.567,00 kn te na rashode budućeg razdoblja u iznosu od 12.232.401,00 kn.

Nefinancijska imovina čini 23,4 % ukupne imovine, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 179.309.152,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti od 61.202.000,00 kn, prijevozna sredstva u vrijednosti od 19.572.514,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti od 14.583.520,00 kn te zemljište u vrijednosti od 1.890.261,00 kn.

Potraživanja za dani zajam iskazana u iznosu od 250.000.000,00 kn odnose se na potraživanja od društva Croatia Airlines d.d. za dani zajam.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u rujnu 2019. Odluku o stvaranju prethodno potrebnih uvjeta osiguranja postupka dokapitalizacije društva Croatia Airlines d.d. Odluka o dopuni navedene Odluke donesena je koncem siječnja 2020. i sadrži detaljno utvrđene uvjete pod kojim će sredstva dokapitalizacije biti dostupna navedenom društvu na način da se ukupni iznos sredstava od 250.000.000,00 kn retroaktivno smatra kao zajam dioničara te da će Ministarstvo u svojim poslovnim knjigama evidentirati potraživanje za dani zajam u iznosu od 250.000.000,00 kn. Navedenim odlukama utvrđeno je da prethodno potrebni uvjeti uključuju uplatu predujma u korist društva Croatia Airlines d.d. u iznosu od 250.000.000,00 kn.

Uplata predujma (prvi obrok) u iznosu od 100.000.000,00 kn realizirana je na temelju Rješenja Vlade Republike Hrvatske o odobrenju sredstava na teret proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019., a drugi obrok u iznosu od 150.000.000,00 kn s razdjela Ministarstva koncem siječnja 2020.

Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2019., društvo Croatia Airlines d.d. je u siječnju 2020. dostavilo Ministarstvu dva izvješća o namjenskom korištenju sredstava proračunske zalihe (jedno za rujna i listopada, a drugo za studeni i prosinac 2019.). Navedena izvješća Ministarstvo je u travnju 2020. dostavilo Ministarstvu financija i navelo da nema primjedbi na navedena izvješća i smatra da su dodijeljena sredstva utrošena u skladu s Odlukom.

Ministarstvo i društvo Croatia Airlines d.d. su u veljači 2020. zaključili ugovor o dioničarskom zajmu kojim se navedeno društvo obvezalo vratiti zajam te platiti ugovorenu kamatu (2,0 % godišnje, fiksna), kao i ugovorene naknade i druge troškove. Zajam dopijeva na naplatu u siječnju 2022. Za osiguranje naplate svih tražbina Ministarstvu je predano šest bjanko akceptiranih vlastitih mjenica i jedna zadužnica u skladu s ugovorenim rokom. U rujnu 2021. zatražena je od Ministarstva odgoda plaćanja zajma za tri godine, odnosno do siječnja 2025. Ministarstvo je u rujnu 2021. zatražilo mišljenje Ministarstva financija u vezi sa zahtjevom za odgodom otplate zajma, a u siječnju 2022. Ministarstvo je obavijestilo društvo Croatia Airlines d.d. da je suglasno sa zahtjevom te da će bez odgode pokrenuti sve aktivnosti nužne za njegovu realizaciju na način da se rok dospijeca predmetnog zajma produlji do siječnja 2025.

Ugovorom je utvrđeno da je korisnik dužan izraditi i dostaviti izvješće o namjenskom trošenju sredstava do 15. u mjesecu za prethodno tromjesečje, a po potrebi i češće te omogućiti provedbu nadzora i namjenskog trošenja sredstava iz ugovora o dioničarskom zajmu. Izvješća o namjenskom trošenju sredstava za iznos od 150.000.000,00 kn nisu dostavljena. Namjena sredstava je osiguranje nužne financijske stabilnosti društva Croatia Airlines d.d. prije dokapitalizacije od strane privatnog odnosno privatnih ulagača. Povjerenstvo za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera Croatia Airlines d.d. je na sastanku održanom u ožujku 2020. odlučilo da će uslijed nepovoljne situacije i rizika trenutačno prisutnih u sektoru prilagoditi dinamiku cijelog procesa na način da se proces pronalaska strateškog partnera stavi u mirovanje. O navedenom je isti dan odgovorna osoba u Ministarstvu obavijestila Europsku komisiju. Prema obrazloženju odgovorne osobe kontrola na licu mjesta u 2021. nije obavljena.

S obzirom na to da su društvu Croatia Airlines d.d. doznačena značajna proračunska sredstva na temelju ugovora o dioničarskom zajmu, Državni ured za reviziju nalaže zatražiti od društva Croatia Airlines d.d. izvješća o namjenskom trošenju sredstava prema zaključenom ugovoru te obavljanje kontrole namjenskog korištenja proračunskih sredstava.

- 4.2. *Ministarstvo u Očitovanju navodi da je tijekom obavljanja revizije pokušalo pojasniti da se radi o sredstvima koja su isplaćena na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o stvaranju prethodno potrebnih uvjeta osiguranja postupka dokapitalizacije društva Croatia Airlines d.d. od 19. rujna 2019. Navedena Odluka definira uplatu predujma u korist društva Croatia Airlines d.d. u iznosu od 250.000.000,00 kn za osiguranje nužne stabilizacije poslovanja prije provedbe procesa povećanja kapitala društva od strane Republike Hrvatske i drugih zainteresiranih investitora u skladu s odredbama propisa koji uređuju područja tržište kapitala i državnih potpora. Navedena sredstva su pretvorena u zajam dioničara tek nakon konzultacija s Europskom komisijom (Opća uprava za tržišno natjecanje), a svakako i nakon isplate sredstava na temelju izvorne Odluke Vlade Republike Hrvatske od 19. rujna 2019. Nadalje, navodi da je inicijalna kontrola zahtjeva za isplatom obavljena pri pripremi naloga za isplatu, no to je sve bilo prije izmjene izvorne Odluke Vlade Republike Hrvatske i promjene sredstava u zajam dioničara, pa tako i ugovornih odredaba koje se odnose na zajam. Obrazlaže da je dostavljeno izvješće izrađeno na temelju Rješenja Vlade Republike Hrvatske o odobrenju sredstava na teret Proračunske zalihe državnog proračuna Republike Hrvatske, također prije promjene klasifikacije uplaćenog predujma u zajam dioničara.*

Ministarstvo navodi da može od društva Croatia Airlines d.d. tražiti dostavu izvješća, ali u ovom trenutku to ne smatra potrebnim zato što su sredstva isplaćena i utrošena prije same odluke kojom su ona pretvorena u zajam dioničara, a sam sadržaj ugovora o tom zajmu je usklađen s Ministarstvom financija i prati obrazac u sličnim predmetima te ova okolnost nije prepoznata pa je ta obveza izvještavanja ostala u ugovoru.

- 4.3. Odluku o stvaranju prethodno potrebnih uvjeta osiguranja postupka dokapitalizacije društva Croatia Airlines d.d. donijela je Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2019., a koncem siječnja 2020. Odluku o dopuni navedene Odluke koja sadrži detaljno utvrđene uvjete pod kojim će sredstva dokapitalizacije biti dostupna navedenom društvu na način da se ukupni iznos sredstava od 250.000.000,00 kn retroaktivno smatra kao zajam dioničara. Ugovor o dioničarskom zajmu zaključen je u veljači 2020. Prema odredbi članka 11. navedenog Ugovora korisnik je, između ostalog, dužan izraditi i dostaviti izvješće o namjenskom trošenju sredstava do 15. u mjesecu za prethodno tromjesečje, a po potrebi i češće te omogućiti provedbu nadzora i namjenskog trošenja sredstava iz ugovora o dioničarskom zajmu. S obzirom na to da izvješća o namjenskom trošenju sredstava za iznos od 150.000.000,00 kn nisu dostavljena, Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu jer je nakon usklađenja sadržaja Ugovora o zajmu s Ministarstvom financija navedena odredba Ugovora ostala sastavni dio Ugovora.

5. Javna nabava

- 5.1. Naputkom o internoj proceduri za provođenje nabave odnosno izmjenama i dopunama navedenog Naputka Ministarstvo je propisalo i način provedbe postupaka jednostavne nabave.

U Naputku je za nabavu u vrijednosti većoj od 20.000,00 kn propisano da se mora zatražiti ponuda, u pravilu, od najmanje tri dobavljača. Ponude se mogu prikupiti i putem EOJN RH modula Jednostavna nabava, u kojem slučaju se ne primjenjuju odredbe o minimalno tri ponude te u slučaju zaprimanja jedne ponude, ona se smatra prihvatljivom. Naputkom nisu utvrđeni slučajevi kada postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda u EOJN RH.

Prema podacima iz EOJN RH – Jednostavna (bagatelna nabava) u 2021. Ministarstvo je objavilo jedan postupak jednostavne nabave (za usluge razvoja programske podrške za umrežavanje, internet i intranet). Nabava navedenih usluga ugovorena je u iznosu od 197.069,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava robe i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) u 2021. iznosila je ukupno 15.768.476,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Odredbom članka 4. spomenutog Zakona propisano je da je naručitelj u primjeni navedenog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Naputkom o internoj proceduri za provođenje nabave utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda u EOJN RH, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka javne nabave.

- 5.2. *Ministarstvo u Očitovanju navodi da do konca 2022. namjerava mijenjati Naputak o internoj proceduri za provođenje nabave, s obzirom na to da se 1. siječnja 2023. uvodi euro kao službena valuta u Republici Hrvatskoj te će u okviru izmjene navedenog Naputka definirati i slučajeve kod kojih pri provedbi postupka jednostavne nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda u EOJN RH.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2018.	Poduzeti aktivnosti za izmjenu i dopunu Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru na način da se utvrde kriteriji za ocjenu gospodarskih razloga opravdanosti za ugovaranje iznosa koncesijskih naknada koji su veći od minimalnih, odnosno od propisanih početnih iznosa koncesijskih naknada.	31. prosinca 2020.	u postupku provedbe
2.		2018.	Analizirati visine ugovorenih početnih koncesijskih naknada (stalni i promjenjivi dio) u vezi ugovora o koncesiji za luke posebne namjene – luke nautičkog turizma u odnosu na minimalno propisane Uredbom i njihove efekte na prihode državnog proračuna te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.	31. prosinca 2020.	provedeno
3.	Prihodi i primici	2017. 2018.	Uskladiti odredbe Zakona o cestama i Zakona o željeznici, koje propisuju uplatu određenog dijela naknade u cijeni goriva na račune društava koja financiraju građenje i održavanje javnih cesta te financiranje željezničke infrastrukture, s obzirom na to da se naplaćena naknada namijenjena za ceste društvima isplaćuje u cijelosti, a naknada namijenjena za željezničku infrastrukturu najviše do iznosa koji je za tu namjenu osiguran u državnom proračunu.	lipanj 2019.	provedeno
4.	Rashodi i izdaci	2017. 2018.	Poduzeti aktivnosti kako bi zaposlenici podnosili putne naloge na obračun u rokovima utvrđenim internim aktom o postupanju u vezi sa službenim putovanjima.	-	provedeno
5.		2018.	Uskladiti uvjete za dodjelu stipendija iz odluke, natječaja i zaključenih ugovora. Nadalje, preporučeno je ustrojiti pomoćne evidencije o izvršenju obvezne plovidbene službe.	siječanj 2020.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
6.		2018.	U poslovnim knjigama evidentirati eventualna potraživanja od primatelja stipendija koji ne ispune navedenu obvezu (obveza ostvarivanja plovidbene službe na brodovima najmanje onoliko vremena koliko je primana stipendija).	siječanj 2020.	nije primjenjivo
7.	Potraživanja	2016. 2017. 2018.	Poduzimati mjere u cilju ažuriranja podataka u očevidniku brodica i utvrđivanja obveznika naknade za sigurnost plovidbe, odnosno stvarnog iznosa potraživanja za naknade.	-	provedeno

Obrazloženje dane preporuke koja je u postupku provedbe i preporuke koja nije primjenjiva daje se u nastavku.

- U vezi s preporukom da se poduzmu aktivnosti za izmjenu i dopunu Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru na način da se utvrde kriteriji za ocjenu gospodarskih razloga opravdanosti za ugovaranje iznosa koncesijskih naknada koji su veći od minimalnih, odnosno od propisanih početnih iznosa koncesijskih naknada, Ministarstvo navodi da je pokrenut postupak izrade novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama te stoga izmjena i dopuna Uredbe u ovom trenutku ne bi bila svrsishodna. Pri izradi podzakonskih propisa na temelju novog Zakona detaljno će se utvrditi kriteriji za ocjenu gospodarskih razloga opravdanosti za ugovaranje iznosa koncesijskih naknada koji su veći od minimalnih, odnosno od propisanih početnih iznosa koncesijskih naknada. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama osnovana je 19. siječnja 2022. (predsjednik, zamjenik i 22 člana). Članove radne skupine čine zaposlenici Ministarstva, profesori s Pravnog i Građevinskog fakulteta, zaposlenici Hrvatske gospodarske komore, zaposlenici Ministarstva financija, Ministarstva pravosuđa i uprave te drugi stručnjaci iz područja pomorskog dobra i morskih luka.
- U vezi s preporukom da se u poslovnim knjigama evidentiraju eventualna potraživanja od primatelja stipendije koji nije ispunio navedenu obvezu (obveza ostvarivanja plovidbene službe na brodovima najmanje onoliko vremena koliko je primana stipendija), u 2021. ta obveza nije ugovarana. Ugovorena je obveza odrađivanja vježbeničkog staža ako se stvore uvjeti, a iz dostavljene ocjene stanja Ministarstva za ostvarivanje plovidbene službe u 2021., kojom je ocijenjeno kako stanje na brodarskom tržištu kao i na tržištu rada u pomorstvu za 2021. ne omogućava da svi stipendisti nakon završenog obrazovanja ostvare vježbeničku službu, proizlazi da plovidbenu službu nisu ni mogli ostvariti.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema preporuci Državnog ureda za reviziju, koja nije u cijelosti provedena.

- 1.2. *U vezi s preporukom da se poduzmu aktivnosti za izmjenu i dopunu Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru na način da se utvrde kriteriji za ocjenu gospodarskih razloga opravdanosti za ugovaranje iznosa koncesijskih naknada koji su veći od minimalnih, odnosno od propisanih početnih iznosa koncesijskih naknada, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je Nacrt novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama u visokom stadiju dovršenosti te se očekuje unutar 30 dana pokretanje savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Nadalje, navodi da će Zakon u cijelosti biti usklađen sa Zakonom o koncesijama te će se njegovim donošenjem, kao i podzakonskih propisa na temelju njega osigurati uravnotežen odnos između koncesionara i davatelja koncesije.*